

OPINNÄYTETYÖ

Suomen nuoret kriisien keskellä -

Kartoitus korkeakouluikäisten nuorten tuen tarpeesta kriisitilanteissa
Punaisen Ristin Varsinais-Suomen piirin nuorisotyön kehittämiseksi

Marjukka Lehtonen

Yhteisöpedagogi AMK
(210 op)

11/2022

TIIVISTELMÄ

Humanistinen ammattikorkeakoulu
Yhteisöpedagogi AMK

Tekijät: Marjukka Lehtonen

Opinnäytetyön nimi: Suomen nuoret kriisien keskellä – Kartoitus korkeakouluikäisten nuorten tuen tarpeesta kriisitilanteissa Punaisen Ristin Varsinais-Suomen piirin nuorisotyön kehittämiseksi

Sivumäärä: 59 sivua ja 1 liitesivu

Työn ohjaaja(t): Satu Riikonen

Työn tilaaja(t): Suomen Punainen Risti Varsinais-Suomen piiri

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli tutkia, millaista tukea korkeakouluikäiset nuoret kaipaavat elämän kriisitilanteissa. Lisäksi saatujen vastausten perusteella haluttiin pohtia kehittämisideoita tilaajaorganisaation nuorisotyön kehittämiseksi, jotta se vastaisi paremmin nuorten kokemaan tuen tarpeeseen. Opinnäytetyön tilaajaorganisaationa toimii Suomen Punainen Risti Varsinais-Suomen piiri.

Opinnäytetyön aihe valintaan vaikuttivat erityisesti vuosien 2019-2022 koetut kansainväliset kriisit Covid -19 pandemia, ilmastonmuutos ja toimet sen torjumiseksi sekä Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan. Tutkimusten mukaan kaikki edellämainitut kriisit ovat vaikuttaneet negatiivisesti Suomen nuorten henkiseen hyvinvointiin ja jaksamiseen sekä lisänneet mielenterveysongelmien määrää.

Opinnäytetyössä käytettiin kahta kehittämistyön menetelmää. Nämä olivat teemahaastattelut sekä benchmarking. Teemahaastattelut toteutettiin korkeakouluikäisille nuorille. Niitä toteutettiin yhteensä kaksitoista. Benchmarking suoritettiin Punaisen Ristin ylläpitämään Nuorten Turvataloon, joka sijaitsee Turussa.

Tuloksista kävi ilmi, että korkeakouluikäiset nuoret kaipaavat kriiseistä selviytymiseen sekä vertaistukea, että keskusteluapua. Nuoret kokevat että tarjolla oleva kriisituki ei vastaa tarpeisiin tai sitä ei ole. Tuloksien perusteella kolmannen sektorin tarjoamille tukipalveluille on tarvetta, mutta nuoret eivät ole tietoisia niistä. Kaikki tuloksissa esille tulleet ongelmat heijastavat viestinnän puutteellisuutta.

Tilaajaorganisaation, Punaisen Ristin Varsinais-Suomen piirin nuorisotyötä ei ole syytä kehittää jo toimivia tukimuotoja tuottavien organisaatioiden kaltaiseksi, koska nykyisetkään palvelut eivät tavoita valtaosaa nuorista. Sen sijaan piirin ja sen osastojen on panostettava nuorisotyössään erityisesti toimivaan viestintään ja siihen, että nuoret tavoittavat jo olemassa olevat palvelut. Piirin ja osastojen on lisättävä tietoisuutta kriisioireilusta ja -hallinnasta nuorten keskuudessa lieventääkseen kriiseistä aiheutuvaa stressiä ja epätietoisuutta.

Asiasanat: nuorisotyö, kriisituki, kriisityö, järjestötyö, teemahaastattelut, benchmarking

ABSTRACT

Humak University of Applied Sciences
Community Educator, Bachelor's Degree in NGO and Youth Work

Author: Marjukka Lehtonen

Title: Finnish youth in the middle of crises – Survey of the need for support in crisis situations amongst college age people to develop the youth work of Finnish Red Cross Southwest District

Number of pages: 59 pages and 1 attachment page

Supervisor: Senior Lecturer Satu Riikonen

Commissioned by: Finnish Red Cross Southwest District

The objective of this thesis was to study what kind of support college aged youth need in the middle of crises. The thesis aims to develop the youth work of the Finnish Red Cross Southwest District.

The worldwide crises during the years 2019–2022, the Covid-19 pandemic, the climate change and the Russian attack to Ukraine, affected the choice of subject for this thesis. According to research, all previously mentioned subjects have affected negatively to the mental health and wellbeing of Finnish youth.

The data was collected using two different methods: thematic interview and benchmarking. Altogether twelve interviews were carried out to college aged youth. Benchmarking was performed to Turku Youth Shelter, which is run by the Finnish Red Cross.

The results indicate that the college aged youth in Finland need peer support and help by means of discussion to survive from crises. The youth that participated in the interviews felt that the current crisis support does not meet the needs or it does not exist. Based on the results there is a need for third sector services but young people are not aware of those. All the problems mentioned in the results reflect the lack of communication.

To conclude, there is no need to develop the youth work of Finnish Red Cross Southwest District to match already existing forms of support provided by other organizations. That is because already existing services do not reach the majority of Finnish college aged youth. Instead, the district and its local branches have to invest in well-functioning communication so that the youth can reach the already existing services. The district and its local branches have to raise awareness of crisis symptoms and crisis control amongst the youth to mitigate the stress and uncertainty caused by crises.

Keywords: youth work, crisis intervention, crisis support, NGO work, thematic interview, benchmarking

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1	JOHDANTO.....	5
2	TILAAJA JA TYÖN TARVE.....	8
	2.1 Punainen Risti ja Suomen Punainen Risti Varsinais-Suomen piiri	8
	2.2 Piirin nuorisotyö ja sen kehittäminen	12
	2.3 Työn tarve	13
3	TIETOPERUSTA.....	19
	3.1 Kriisit	19
	3.2 Nuoruusiän kriisit	21
	3.3 Nuorten kriisituki	23
4	KEHITTÄMISTYÖN MENETELMÄT.....	29
	4.1 Teemahaastattelut	29
	4.2 Benchmarking	36
5	TULOKSET JA ANALYSOINTI.....	40
	5.1 Nuoret kaipaavat pitkäaikaista tukea	41
	5.2 Vertaistuen merkitys on suuri	42
	5.3 Koulun tuki ei tavoita eikä vastaa tarpeeseen	44
	5.4 Kolmannen sektorin palveluille on tarvetta	45
	5.5 Nuorisotyössä on keskityttävä viestimään oikein	47
	5.6 Yhteenvedo analyysista ja tuotos.....	49
6	LOPUKSI	52
	LÄHTEET	54

1 JOHDANTO

Viimeisen kolmen vuoden aikana koetut globaalit kuormitustekijät kuten Covid -19 pandemia sekä Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan on herättänyt suomen nuorissa ahdistusta, turvattomuuden tunnetta, uupumusta ja epävarmuutta (Iivonen 2022; Taskinen 2022). MTV:n ja Suomen nuorisoalan kattojärjestön Allianssi ry:n teettämän kyselyn vastausten perusteella Suomen nuorisoa on kohdannut kolmoiskriisi: Covid -19, Ukrainan sota ja ilmastonmuutos. Kyselyyn vastasi 1322 nuorta tai nuorta aikuista. Suurin osa vastaajista oli 13–29-vuotiaita. Kyselystä saatujen vastausten perusteella, kohdatut kriisit tuntuvat nuorille ylitsevyöryviltä. Vajaa puolet heistä koki tilanteen vuoksi hämmennystä ja surua. Joka kolmas toivottomuutta, vihaa ja keskittymisvaikeuksia. Esille nousivat myös masennus, alakulo, univaikeudet ja paniikki. Kyselyn tuloksiin on ottanut kantaa myös Suomen Mielenterveys ry:n asiantuntijalääkäri Meri Larivaara, joka kertoo tulosten vastaavan hyvin järjestöön tulleista yhteydenotoista saatua tilannekuvaa. (Haapala & Parma 2022.)

Kriisien keskellä nuoret ovat kantaneet huolta ilmastonmuutoksesta, yksinäisyydestä, henkilökohtaisista mielenterveyden haasteista kuten masennuksesta, omasta taloustilanteesta ja työllistymisestä. MTV:n ja Allianssin teettämästä kyselystä käy ilmi, että nuorten optimistisista ajatuksista huolimatta, tulevaisuus ei näyttäydy kaikille nuorille niin kirkkaana kuin ennen kolmoiskriisiä. Larivaaran mukaan yksin koulujen tarjoamat taidot mielenterveyden ylläpitämiseen eivät välttämättä riitä. Tärkeää olisi, että nuori pääsee keskustelemaan mieltä painavista asioista aikuisen kanssa, jonka psyykinen kannattelukyky ja elämäkokemus ovat nuorta korkeammalla tasolla. Aikuisten on tärkeää saada nuoret tuntemaan olonsa kuulluiksi. (Haapala & Parma 2022.) Lisääntyneet kriisit näkyvät ja tulevat näkymään jatkossakin myös nuorisotyön kentällä. Nuoret tarvitsevat aikaisempaa enemmän tukea ja keskusteluapua.

Tämän opinnäytetyön tilaajana toimii Suomen Punainen Risti Varsinais-Suomen piiri. Opinnäytetyön tavoitteena on tarjota tilaajaorganisaatiolle tietoa siitä, millaista tukea korkeakouluikäiset nuoret tarvitsevat lisääntyvien kriisitilanteiden myötä ja tarjota piirille ideoita nuorisotyön kehittämiseksi nuorten tarvetta vastaavaksi. Opinnäytetyön tarkoitus on myös toimia jatkumona sosionomiopiskelijoiden Sanni Sedranin ja Oona Suhosen opinnäytetyölle (2021), joka koskee Punaisen Ristin Ystävöiminnan kehittämistä. Ystävöiminnan tavoitteena on vähentää yksinäisyyttä ja syrjäytymistä kouluttamalla vapaaehtoisia ystäväksi yksinäiselle. Yksi

ystävätoiminnan suurimmista kohderyhmistä ovat nuoret. (Sedrani & Suuhonen 2022, 14.) Lisääntyneiden kriisien myötä tilaajan eli Varsinais-Suomen piirin on kiinnitettävä aiempaa enemmän huomiota siihen, että ystävää hakeva nuori voi olla keskellä kriisitilannetta. Sen lisäksi, että opinnäytetyö tulee tukemaan Varsinais-Suomen piirin nuorisotyötä ja sen kehittämistä, tarjoaa se myös muille alan toimijoille ajankohtaista tietoa nuorten tuentarpeesta.

Opinnäytetyö on tehty yksilötyönä. Sen aihe syntyi minun, kirjoittajan ja tilaajaorganisaation edustajan keskustelusta, jossa esille nousi huoli korkeakoulu ikäisten nuorten yksinäisyydestä korona epidemian aikana sekä Ukrainan sodan aiheuttamasta turvattomuuden tunteesta. Koimme aiheen ajankohtaisena, mutta halusimme laajentaa sitä kaikkia korkeakouluikäisten nuorten kohtaamia kriisejä koskevaksi. Rajasimme työn kohderyhmä korkeakouluikäisiä nuoria koskevaksi, koska tutkimuksien mukaan korkeakouluopiskelijat ovat kriisien keskellä unohdettu ryhmä (Yläkangas 2022). Vuonna 2020 ammattikorkeakoulussa aloittavat opiskelijat olivat keskimäärin 25,3-vuotiaita. Yliopistossa aloittavat opiskelijat olivat keskimäärin 22,8-vuotiaita. (Niemonen 2021.) Nuorisolaissa (1285/2016), nuoreksi luetaan kaikki alle 29-vuotiaat (Nuorisolaki 1285/2016), jolloin suurin osa korkeakouluopiskelijoista on nuoria. Nuoret opinnäytetyön kohderyhmänä oli minulle, tulevana yhteisöpedagogina ja nuorisotyön ammattilaisena luonnollinen valinta.

Opinnäytetyön aihe on minulle henkilökohtaisestikin tärkeä, sillä olen opiskellut tästä ammatikorkeakoulututkinnosta kaksi vuotta korona pandemian aiheuttamien rajoitusten vallitessa. Olen nähnyt läheltä sekä pandemian, että Ukrainan sodan vaikutuksen lähipiirini korkeakouluikäisiin nuoriin.

Opinnäytetyöni on tutkimuksellinen kehittämistyö, jossa tutkitaan sitä, millaista tukea korkeakouluikäiset nuoret kaipaavat elämän kriisitilanteissa sekä haetaan ratkaisuja esille nousevien tarpeiden täyttämiseksi. Opinnäytetyön tuloksien ja kehittämisideoiden avulla tilaajaorganisaatio pystyy kehittämään nuorisotyötään vielä enemmän tämän päivän tarpeita vastaavaksi. Käytän kehittämistyön menetelminä opinnäytetyössä nuorille tehtäviä teemahaastatteluja sekä benchmarkingia. Teemahaastatteluilla pyrin saamaan vastauksia siihen, millaista tukea nuoret kaipaavat. Benchmarkingin avulla haluan kartoittaa jo olemassa olevia tukimahdollisuuksia ja niiden toimivuutta, sekä haalia piirin ja sen alla toimivien osastojen nuorisotyöhön hyviä käytäntöjä jo toimivasta nuorille suunnatusta tukitoiminnasta.

Alkuun esittelen opinnäytetyöni tilaajaorganisaation, tutustutan lukijan sen nykyiseen nuorisotoimintaan sekä jäsentelen työn tarvetta. Tämän jälkeen avaan työn tietoperustaa neljästä eri suunnasta. Tietoperusta lukua seuraa kehittämistyön menetelmiin pohjautuva luku. Luku käsittelee sekä teemahaastattelujen, että benchmarkingin tekemistä. Tämän jälkeen analysoin menetelmien avulla saadut tulokset käsittelemällä niitä viiden eri esille nousseen teeman avulla, käyn läpi ideoita tilaajan nuorisotyön kehittämiseksi sekä tiivistän ideat visuaalisen listan avulla. Kappaleessa kuusi kokoaan opinnäytetyöprojektin yhteen ja pohdin työn merkitystä toimialalle.

2 TILAAJA JA TYÖN TARVE

Tämän opinnäytetyön tilaajana toimii Suomen Punainen Risti Varsinais-Suomen piiri. Tämä luku käsittelee Punaista Ristiä avustusorganisaationa, sen historiaa ja nykyistä asemaa suomalaisessa yhteiskunnassa. Kappaleessa paneudutaan myös Punaisen Ristin Varsinais-Suomen piirin toimintaan nuorisotyön kentällä, piirin työntekijöiden Elina Jalosen ja Kai Saarron avuin. Kappaleen lopuksi käyn läpi työn tarvetta sen tilaajaorganisaatiolle eli Varsinais-Suomen piirille sekä avaan syitä aihevalinnan takana.

2.1 Punainen Risti ja Suomen Punainen Risti Varsinais-Suomen piiri

Punaisen Ristin perimmäinen tarkoitus on ehkäistä ja lievittää inhimillistä kärsimystä riippumatta ihmisen kansallisuudesta, rodusta, uskonnosta, poliittisesta ajatusmaailmasta tai asemasta yhteiskunnassa. Punainen Risti haluaa suojella elämää. Toiminnallaan se haluaa edistää yhdenvertaisuutta, ihmisten hyvinvointia, terveyttä sekä ihmisarvoa. Järjestö toimii täysin puolueettomasti, sillä tavoite on olla luotettava taho jokaiselle avun tarvitsijalle. (Kankaansivu 2007, 19–22.)

Punainen Risti sai alkunsa Solferinon taistelusta vuonna 1859, kun yksi sodan silminnäkijöistä, nuori sveitsiläinen pankkiiri (Kostet 2010, 11) ja idealisti (Rosén 2002, 21) Henry Dunant julkaisi sodan kärsimyksistä kertovan teoksen Solferinon muisto (1862). Solferinon taistelu käytiin Pohjois-Italiassa Solferinon kylässä. (Kostet 2010, 11.) Se kuului Italian yhdistymissotiin. Vastakkain sodassa taistelivat Ranska ja Itävalta. (Rosén 2002, 21.) Dunant ei nähnyt itse sotaa, mutta saapui taistelupäivän iltana Castiglionen kylään, johon ranskalaiset olivat perustaneet suuren haavoittuneiden keskuksen. Lääkintätoimi oli yhtä kaaosta. Lääkintähenkilökuntaa ei ollut riittämiin ja haavoittuneet makasivat öitä taistelukentällä, koska kuljetusta pois ei ollut. Lopulta useat haavoittuneet, eri kansalaisuuksien edustajat kannettiin kylän kirkkoihin, latoihin ja ulkorakennuksiin, ilman ensiaputoimia. (Rosén 2002, 23.)

”Punainen Risti syntyi veristen, kuolevien, tuskasta ja janosta huutavien haavoittuneiden välittömästä avunpyynnöstä” (Rosén 2002, 23).

Kokemustensa perusteella Dunant kirjoitti teoksen Solferinon muisto (1862), josta tuli sensaatio (Rosén 2002, 25). Teoksessa Dunant esitti ajatuksen, jossa jokaiseen maahan perustettaisiin

vapaaehtoisuuteen perustuva järjestö. Järjestön tarkoituksena olisi avustaa sodan aikaista lääkintähuoltoa ja hoitaa haavoittuneita. Punainen Risti sai alkunsa tästä Dunantin ajatuksesta. (Kostet 2010, 11.)

Dunant esitteli ideansa eurooppalaisille hallitsijoille ja sai sille positiivisen vastaanoton. Vuonna 1864 Genevessä perustettiin toimikunta, joka määritteli avustusyhdistyksen tehtävät ja kehotti niiden perustamista. Saman vuoden elokuussa jo 12 maata oli hyväksynyt komitean toimintaperiaatteet. Vuonna 1876 Genoven komitean nimi muuttui Punaisen Ristin Kansainväliseksi komiteaksi ja kansainvälisiä Punaisen Ristin yhdistyksiä alkoi syntyä nopeasti eri puolille Eurooppaa. Myöhemmin myös muualle maailmaa. (Kostet 2010, 11.) Alun perin vain sodan uhrien auttamiseksi perustettu Punainen Risti alkoi 1900-luvun kuluessa auttaa myös onnettomuuksien ja katastrofien uhreja. Nykyään Punainen Risti vastaa monissa maissa myös veripalvelusta, ensiapukoulutuksesta, kehitysyhteistyöstä, valistustoiminnasta sekä auttamisvalmiuden ylläpitämisestä. (Kostet 2010, 12.)

Punaisen Ristin arvot ja periaatteet ovat johdettavissa eurooppalaisesta kulttuuriperinnöstä sekä kristillisestä arvomaailmasta. Nykyisin järjestön toimintaa ohjaa seitsemän toimintaperiaatetta, jotka ovat inhimillisyys, tasapuolisuus, puolueettomuus, riippumattomuus, vapaaehtoisuus, ykseys ja yleismaailmallisuus. Ykseydellä tarkoitetaan sitä, että yhdessä maassa voi toimia vain yksi Punaisen Ristin yhdistys. Toiminnan tulee ulottua koko maahan ja olla kaikille avointa. Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun toimintaa koordinoi vuonna 1919 perustettu kansainvälinen liitto IFRC. Liittoon kuuluvat kaikki maailman Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun kansalliset yhdistykset. Joka vuosi Punaisen Ristin liike auttaa 230 miljoonaa ihmistä ympäri maailmaa ja sen toimintaan osallistuu noin 97 miljoonaa jäsentä ja vapaaehtoista. Liikkeen päällimmäisenä tavoitteena on välittää apua ihmiseltä ihmiselle ja auttaa kaikkein heikoimassa asemassa olevia. (Kostet 2010, 12.)

Kun Punaisen Ristin kansallisia yhdistyksiä alettiin perustamaan, puuttui suomalaiselta yhdistykseltä selvä motiivi. Koska Suomi oli tuolloin osa Venäjän autonomista suurruhtinaskuntaa, ei Suomella ollut omaa sotaväkeä. Suomalaisille avustustoiminta tulikin tutuksi siviilien kärsimysten lievittämisenä. Nälkävuodet 1800-luvun lopulla olivat ensimmäisiä tärkeitä toiminnan kohteita. Suomen Punaisen Ristin aloitteen teki kreivitär Aline Armfelt vuonna 1874. Aloite sai hienostopiireissä positiivisen vastaanoton. Viimeistään vuonna 1977 syttynyt Venäjän ja Turkin välinen sota, antoi yhdistyksen perustamiselle potkua, sillä sotaan osallistui myös suomalaisia sotilaita. Venäjän Punainen Risti oli perustanut vuonna 1876 Suomeen alaosastonsa.

Suomalaiset eivät kuitenkaan halunneet liittyä siihen, vaan halusivat perustaa oman yhdistyksensä. Suomen oma Punaisesta Rististä irrallinen yhdistys sairaiden ja haavoittuneiden hoitoon perustettiin seuraavana vuonna. Sodan rintamalla suomalaisten yhdistys kuitenkin toimi Venäjän Punaisen Ristin alaisuudessa. Näin syntyi Suomen oma Punainen Risti. (Kostet 2010, 14.) Suomen Punainen Risti aloitti toiminnan vauhdikkaasti. Vain pari viikkoa Venäjän ja Turkin välisen sodan syttymisen jälkeen käynnistettiin keräys lasaretin lähettämiseksi rintamalle, sekä alettiin suunnitella 50-paikkaisen siirrettävän sairaalan rakentamista. (Kostet 2010, 15.)

Ensimmäinen maailmansota syttyi vuonna 1914. Myös Venäjä oli sodassa mukana. Sodan loppuvaiheessa käynnistyi Venäjän vallankumous. Vuoden 1917 käänneet käynnistivät myös Suomessa tapahtumasarjan, jonka tuloksena Suomi itsenäistyi. Poliittiset vastakkainasettelut kärjistyivät Suomen sisällä vielä saman vuoden aikana, joka johti Suomen sisällissotaan punaisten ja valkoisten välillä. (Kostet 2010, 16.) Punaiset olivat vasemmistolaisia, jotka tukivat Venäjän vallankumousta ja halusivat Suomeen saman valtiomuodon, kuin mitä Venäjällä oli. Valkoiset puolestaan olivat oikeistolaisia. He edustivat ylä- ja keskiluokkaa, sekä halusivat, että Suomi tulisi itsenäiseksi, läntiseksi valtioksi. (Anna, Krsitrum & Mari 2022.) Sisällisosta tilanne oli Suomen Punaiselle Ristille uusi, mutta yhdistys päätti lopulta hoitaa sairaaloissaan sekä punaisten, että valkoisten sotilaita. Sota päättyi valkoisten voittoon. (Kostet 2010, 16.) Maailman sodan jälkeen Eurooppa keskittyi vuosia jälleenrakentamiseen. Suomessa toivuttiin sisällissodasta. Suomen Punainen Risti oli toiminut nimensä alla epävirallisesti ensimmäisen maailman sodan ajan. Vuonna 1919 yhdistyksen nimi muutettiin virallisesti Suomen Punaiseksi Ristiksi. Virallisen vahvistuksen jäsenyydelleen Suomen Punainen Risti sai 1922, kun se ratifioi Geneven sopimuksen. (Kostet 2010, 16.)

Suomen Punaisen Ristin sääntöjä uudistettiin 1920-luvun alussa. Silloin luotiin muun muassa edellytykset piirien perustamiselle ympäri Suomea. Suomen Punainen Risti teki tiensä alussa tiivistä yhteistyötä Mannerheimin Lastensuojeluliiton kanssa, sillä kenraali C.G.E. Mannerheim organisoi sekä Suomen Punaista Ristiä, että Mannerheimin Lastensuojeluliittoa. Liitto nimitettiin SPR:n eli Suomen Punaisen Ristin alaosastoksi. Samalla SPR sai käyttöönsä Mannerheimin Lastensuojeluliiton osastoverkoston, jota voitiin hyödyntää paikallistason työtä varten. Olemassa olevat osastot kuitenkin tarvitsivat tuekseen työtä yhdenmukaistavia hallintoelimiä, piirejä. Osastot ja keskustoimisto aloittivat työstämään piirijakoa. Vuoden 1939 Suomen Punaisella Ristillä ja Mannerheimin-liitolla oli jo 12 yhteistä piiriä ympäri Suomen. (Kostet

2010, 21.) SPR ja Mannerheimin-liitto jatkoivat tiivistä yhteistyötä, joka loppui lopulta 1950-luvun alussa, kun edellytyksiä yhteistyön jatkamiselle ei enää nähty (Kostet 2010, 26).

Varsinais-Suomen piiri perustettiin vuonna 1935. Samaan aikaan perustettiin myös ruotsinkielisten varsinaissuomalaisten Turunmaan piiri, Åboland (Kostet 2010, 23). Varsinais-Suomen piirin toiminta-alueeksi määriteltiin vanha Varsinais-Suomen maakunta, johon kuuluivat Turku, Naantali, Uusikaupunki, Salo, Loimaa sekä 57 kuntaa. Haasteita piirillä olivat kuntien suuri lukumäärä, vähäväkisten kuntien suorituskyky sekä saaristopitäjien rikkonaisuus ja vaikeakulkuisuus, joka vaikeutti muun muassa terveydenhoidon suunnittelua. Kuntajaon myötä Varsinais-Suomen piirin toiminta-alueen rakenne muuttui. Vuosien 1960 ja 2009 välillä piirin alueella syntyi uusia kaupunkeja ja pienempiä kuntia liitettiin osaksi isompia kaupunkeja. Piirin alue säilyi kuitenkin ennallaan. (Kostet 2010, 24). Tällä hetkellä Suomen Punaisen Ristin alla toimii edelleen 12 piiriä. Varsinais-Suomen piiriin kuuluu 45 osastoa. (Punainen Risti 2022a.) Osastot toimivat omalla alueellaan ja tuottavat oman näköistään, alueen tarpeista lähtevää toimintaa (Punainen Risti 2022b). Osastojen toimintaa pyörittävät vapaaehtoiset, piiriltä saatavan tuen avulla (Jalonen 2022).

Nykyään Punainen Risti on Suomen suurimpia kansalaisjärjestöjä. Se auttaa kriisien ja onnettomuuksien keskellä, sekä tukee ihmisiä eri elämänvaiheissa. Suomen Punainen Risti kannustaa sekä kouluttaa ihmisiä pitämään huolta toisistaan ja itsestään. Sen päätehtäviin kuuluu kotimaassa toteutettava valmiustyö, joka tukee viranomaisten tekemää työtä äkillisissä onnettomuustilanteissa, humanitaarisen avun perille vieminen sekä työ terveyden edistämisen eteen, yhdessä viranomaisten ja muiden terveyttä edistävien toimijoiden kanssa. Suomen Punainen Risti järjestää kansalaisille myös ensiapukoulutusta, vähentää yksinäisyyttä muun muassa ystävöiminnan keinoin, tekee yhteistyötä koulujen ja oppilaitosten kanssa, auttaa haavoittuvassa asemassa olevia maahanmuuttajia kuten pakolaisia, turvapaikanhakijoita ja paperittomia. Se kerryttää katastrofirahastoja kierrätysputiikkien ja keräysten avulla, järjestää ruoka-apu toimintaa ympäri Suomen ja on mukana rakentamassa nuorille turvallista ympäristöä ja tilaa kasvaa. Suomen Punainen Risti vastaa myös keskitetysti koko maan verivalmistehuollosta. (Punainen Risti 2022c.) Kaikki toiminta perustuu vapaaehtoisuuteen ja on avointa jokaiselle (Punainen Risti 2022d).

2.2 Piirin nuorisotyö ja sen kehittäminen

Suomen Punainen Risti halusi huolehtia suomen nuorisosta jo ennen sotia. Piirihallitus oli erityisen huolestunut sota-ajan nuorien käytöksestä ja moraalisisista asenteista. Virallinen nuorisotoiminta Varsinais-Suomen piirissä aloitettiin 1940-luvun alussa. Toiminta oli aluksi käytännönläheistä ja sen tavoitteet olivat pitkälti vapaa-ajan toiminnan kehittämisessä. (Kostet 2010, 146.) 1950–1960 luvuilla piiri keskittyi järjestämään erityisesti kerho- ja kesäleiritointia, löytääkseen parhaita toimintatapoja nuorisotyön toteuttamiseksi. Lupaavasta alusta ja korkeista osallistujaluvuista huolimatta, toiminta ei kantanut pitkälle ja osallistujamäärät laskivat merkittävästi 1960-luvun alkupuoliskolla. Nuoria koitettiin kannustaa mukaan piirin muihin vapaaehtoisuutehtäviin, joiden vakuuteltiin sopivan myös nuorille. Näitä olivat muun muassa ystäväpalvelu ja kotiapu. (Kostet 2010, 147.)

Nyt vuonna 2022 Varsinais-Suomen piiri keskittyy nuorten yksinäisyyttä ja syrjäytymistä ehkäisevän hankkeen myötä järjestämään toimintaa erityisesti Turun alueella, mutta tukee myös piirin alaisia osastoja, lapsille ja nuorille suunnatun toiminnan ideoinnissa ja järjestämisessä. Piirin järjestämälle toiminnalle ei ole määritelty ikärajaa, mutta jokaisella toiminnalla on tietty kohderyhmä kuten korkeakouluikäiset nuoret. (Jalonen 2022.) Piiri on kartoittanut Turusta alueet, joissa nuorten kohtaaminen on vaivatonta ja luonnollista. Yksi alueista on Ylioppilaskylä, jossa piiri onkin järjestänyt keväällä 2022 muun muassa polkupyörähuoltoa ja lautapelikahviloita. Kesällä 2022 piiri järjesti Uudenmaan piiriin innoittamana Kesäklubia kerran viikossa. Kesäklubi oli 16–18-vuotiaille nuorille suunnattua, maksutonta toimintaa. Ohjelmassa oli viikosta riippuen esimerkiksi melontaa, uimista, hävikkiruoka kokkaamista ja retkiä. Kesäklubissa kävi noin kymmenen nuorta joka viikko. Kesäklubin lisäksi piiri osallistui kesän aikana moniin eri tapahtumiin. Tapahtumat olivat piirin alaisten osastojen organisoimia tai järjestetty yhteistyössä muiden alan toimijoiden kanssa. (Saarto 2022.) Yksi suurimmista tapahtumista vuoden aikana on ollut korkeakouluopiskelijoille järjestetty Eerikinkadun appro -rastitapahtuma, jossa Varsinais-Suomen piiri oli yhtenä rastin pitäjänä (Jalonen 2022). Päivän aikana piiri tavoitti jopa tuhat korkeakouluikäistä nuorta (Saarto 2022).

Vaikka Varsinais-Suomen piirin tavoitteet nuorisotyön osalta ovat tällä hetkellä vahvasti lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisemisessä (Saarto 2022), ovat tavoitteet nuorisotyössä muuttuneet vuosien aikana ja tulevat varmasti muuttumaan jatkossakin. Piirin nuorisotoiminta on ennen vetänyt puoleensa enemmän nuoria, ja toiminta on ollut aktiivisempaa kuin nykyään. Nuorisotoimintaa onkin muutettava jatkossa nopeatemposemmaksi ja lyhytaikaisemmaksi, koska

nuorten elämä on hetkisempää kuin ennen. (Jalonen 2022.) Nuoret myös matkustavat ja vaihtavat paikkakuntaa aiempaa enemmän (Jalonen 2022), joka on otettava huomioon muun muassa panostuksena kansainvälisiä nuoria tavoittavaan toimintaan (Saarto 2022). Myös sosiaalisen median runsas käyttö ja sen tuomat mahdollisuudet on huomioitava erityisesti viestintää rakentaessa. Nuorisolle kohdistettua viestintää on muutenkin mietittävä tarkasti, sillä piiri haluaa toimintaan mukaan auttajia, mutta ottaa avosylin vastaan myös apua kaipaavat nuoret. Tämä täytyy tulla ilmi toiminnasta viestittäessä. (Jalonen 2022.) Tulevaisuudessa piirin olisi hyvä tarkailla myös muiden organisaatioiden toimintaa ja siten hahmottaa ne paikat, joissa Punaisen Ristin Varsinais-Suomen piirille voisi olla jalansijaa sekä tarvetta (Saarto 2022). Tällä halutaan myös luoda uusia yhteistyösuhteita muiden järjestöjen ja alan toimijoiden kanssa, etenkin jos organisaatioiden järjestämä toiminnalla on samankaltaiset tavoitteet (Jalonen 2022).

Syrjäytymisen ehkäisemisen teema ei todennäköisesti tule kuitenkaan katoamaan piirin nuorisotyöstä lähivuosein aikana (Saarto 2022). Muun muassa Suomen Punaisen Ristin tekemän Yksinäisyysbarometrin (2022) ja vuosittain tehdyn Nuorisobarometrin (2021) tulokset kertovat vahvasti nuorten yksinäisyyden ja mielenterveydenongelmien lisääntymisestä. Varsinais-Suomen piiri haluaa tehdä jatkossakin nuorisotyötä tarve edellä, ei vain Punaisen Ristin historiaan ja aiempiin toimintatapoihin katsoen. Tämän vuoksi piirin nuorisotyötä on kehitettävä jatkuvasti. On otettava huomioon kulloisenkin ajanjakson tuomat haasteet ja oltava valmiudessa muokkaamaan toimintaa niin, että se vastaa nuorten sen hetkisiin tarpeisiin. (Jalonen 2022.)

2.3 Työn tarve

2020-luku on koetellut ihmisiä niin henkisesti, fyysisesti kuin taloudellisestikin. Vuosikymmenen alku on ollut täynnä kriisejä, joille ei toistaiseksi näy loppua. Koronapandemia on sulkenut yhteiskuntaa jo useaan otteeseen, ilmastonmuutos muuttaa maailmaa ja Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan on varjostanut koko Eurooppaa jo useamman kuukauden ajan. Tämä kaikki, jota voimme kutsua kolmoiskriisiksi vaikuttaa erityisesti nuoriin. (Haapala & Parma 2022.)

Koronapandemian takia, keväällä 2020 kouluissa lopetettiin lähiopetus. Opiskelijat siirrettiin ”pulpeteilta petien pohjalle”. Lähiopetuksen tärkeyttä painotettiin peruskouluissa ja toisen asteen tutkinnoissa. Korkeakouluopiskelijat jätettiin oman onnensa ja jaksamisensa nojaan. (Haapaniemi 2021.)

29-vuotias tamperelainen Rita haluaa kiteyttää korkeakouluopiskelijoiden korona-ajan hyvinvointia tulevassa teoksessaan *Melkein elämää*. Rita on kerännyt kirjaansa varten kymmeniä raakaan rehellisiä tarinoita ja kokemuksia opiskelijoilta siitä, kuinka korona-aika on romuttanut sekä henkistä, että fyysistä hyvinvointia. Kirjan sanoma on selkeä, Kymmenet korkeakouluopiskelijat kokevat olevansa alinta sakkaa: unohdettu ja yksin selviämään jätetty ryhmä. Kun etäopetus alkoi, opiskelijat saivat pitkiä palautustehtäviä ja videotallennettuja luentoja, reaaliaikaisten ja vuorovaikutteisten opetustilanteiden sijaan. Käskettiin täyttämään hyvinvointilomakkeita samalla kun tunsin valtavaa opiskelijayhteisöön kuulumattomuuden ja yksin jäämisen tunnetta, yksi Ritan teoksen opiskelijoista kuvailee. (Haapaniemi 2021.)

Korona aikana painotettiin lähipiirin tärkeyttä. Monella tuoreella korkeakouluopiskelijalla tätä lähipiiriä ei kuitenkaan ollut. He asuivat yksin uudella paikkakunnalla, josta eivät tunteneet ketään, lähipiiri asui toisella paikkakunnalla, jonne ei ollut lupaa matkustaa koronarajoitusten vuoksi. Yksioissa ympäri Suomen kajasti tietokoneen näytön valo ja yksinäisyys. Sairaanhoidopiirit ympäri Suomen kertoivat koronan lisänneen nuorten masentuneisuutta, ahdistuneisuutta ja syömishäiriöitä. Psykiatrisessa hoidossa nuoria oli enemmän kuin koskaan. Apua tarvittiin heti, mutta mielenterveyspalveluihin oli kuukauden mittaiset jonot. (Haapaniemi 2021.)

Korona sulun aikana opiskelijat yrittivät pitää yhteyttä läheisiin puhelimitse ja videoiden välityksellä. Jossain vaiheessa sekään ei kuitenkaan riittänyt. Kun korona hellitti hetkellisesti otetaan, löytyi toivoa opiskelijatapahtumien järjestämiseen ja ryhmäytymiseen mutta pian tulikin jo tieto uusista rajoituksista ja matto vedettiin jalkojen alta yhä uudelleen ja uudelleen. Olin täysin rikki, ja niin oli moni muukin. Ritan teoksen 24-vuotias yhteisöpedagogi -opiskelija kuvailee. Korona vei sen mille moni nuori elää ja hengittää. Ihmiset, tapahtumat ja matkustelun. Näitä menetyksiä ei pysty kompensoimaan. Tsemppipuheet yhdistävästä sukupolvikokemuksesta ei lohduttanut, eikä lohduta vielääkään nuoria. (Haapaniemi 2021.) Korkeakouluopiskelijana sain huomata myös itse, kuinka lähipiirin nuoret joutuivat luopumaan laadukkaasta lähiopetuksesta, harrastuksista, oman perheen ja ystävien näkemisestä, minä mukaan lukien. Moni opiskelija tekee koulun ohella myös osa-aikaisesti töitä esimerkiksi kaupassa tai ravintola-alalla. Me olimme lomautuslistojen kärjessä. Kun kaikki tämä kaatui nuorten niskaan ja apua ei ollut tarjolla tarpeeksi, johti se monen kohdalla koulutuksien lopettamiseen ja mielenterveydellisiin ongelmiin (Iivonen 2022; Taskinen 2022). Mitä järkeä on olla fyysisesti terve, jos on henkisesti ihan rikki, yksi Ritan kirjan opiskelijoista kyseenalaistaakin. (Haapaniemi 2021.)

Myös Oulun kaupunginvaltuutettu ja kasvatustieteiden opiskelija Eveliina Leskelä kiteytti korkeakouluopiskelijoiden kokemaa korona-ajan ahdinkoa Twitter -tilillään maaliskuussa 2021. Päivityksen taustalla on Suomen hallituksen pitämä Koronainfo korkeakouluopiskelijoille. Tilaisuus oli opiskelijapiireissä suuri pettymys puhujien ympäröidyn vastausten vuoksi. Koronainfossa Suomen pääministeri Sanna Marin, tiede- ja kulttuuriministeri Annika Saarikko ja opetusministeri Jussi Saramo vastasivat opiskelijoiden mieltä askarruttaviin kysymyksiin. (Heikkilä 2021.)

”Kun arki on kuukausi toisensa jälkeen harmaata sumua, ei tsemppipeukut ja motivaatioquotet enää lämmitä. Opiskelijoilla on hätä.” (Leskelä 2021.)

Suomalaiset nuoret ovat tietoisia ilmastonmuutoksesta ja sen vaikutuksista maailmaan sekä talouskasvuun. Vuoden 2016 nuorisobarometriin vastanneista nuorista 86 prosenttia uskoo, että tulevat sukupolvet joutuvat kärsimään, mikäli nykyinen ilmaston tuhoaminen jatkuu. Vain alle puolet nuorista uskoo, että ympäristöongelmiin löydetään maailmanlaajuisesti kestäviä ratkaisuja. Verrattuna aikaisempien vuosien nuorisobarometrien tuloksiin, vuodesta 2016 alkaen, nuorten usko taloudelliseen tilanteeseen ja sen vakauteen on laskenut ilmastonmuutoksen johdosta. Suomalaiset nuoret eivät usko jatkuvaan talouskasvuun heidän sukupolvensa aikana tai sen jälkeen. (Piispa & Myllyniemi 2019.)

Professori Salmela-Aron mukaan Suomen nuoret ottavat ilmastokysymykset vakavasti, joka näkyy nuorissa muun muassa unettomuutena ja mielenterveydellisinä ongelmina. Toisaalta myös muista syistä johtuva huono olo nuorissa, voi heijastua ilmastoahdistuksena. (Peltonen 2021.) Jo vuonna 2007 tehdyssä nuorten vaalitutkimuksessa, enemmistö nuorista oli sitä mieltä, että ilmastonmuutoksen torjuminen on tärkein poliittinen kysymys. Ilmastonmuutoksen aiheuttama huoli tuli esille myös vuonna 2008 tehdystä nuorisobarometrillä. Nuorten ilmastoahdistus koki vuoden 2008 jälkeen notkahduksen, mutta vuonna 2018 tehdyssä nuorisobarometrissä nuorten huoli ilmastosta oli ennätysellisen korkealla. Viimeisten vuosien aikana ilmastonmuutos on palannut otsikoihin niin Suomessa kuin muuallakin maailmassa, vahvemmin kuin koskaan. (Piispa & Myllyniemi 2019.)

Salmela-Aro tutki kansainvälisten kollegojensa kanssa, kuinka ilmastonmuutoksen aiheuttamat negatiiviset tunteet liittyvät nuorten unettomuuteen ja mielenterveyteen. Tämä oli ensimmäinen kerta, kun ilmastoahdistusta tutkittiin huomattavan laajalla aineistolla. Tutkimuksen aineistoa kerättiin 25 eri maan yliopisto-opiskelijoilta. Opiskelijoita osallistui tutkimuksen tekemiseen

10 143 ja heidän keski-ikänsä oli 23 vuotta. Suomalaisten osuus oli 633 nuorta. (Peltonen 2021.)

Tutkimuksessa vertailtiin eri maiden tuloksia keskenään. Suomalaiset nuoret sijoittautuivat kuudenneksi korkeimmalle ilmastonmuutokseen liittyvässä ahdistuksessa. Ilmastoahdistuksen yhteys mielenterveydellisiin ongelmiin oli Suomessa voimakkainta. (Peltonen 2021.) Tutkimuksen mukaan vahvinten ilmastonmuutos aiheuttaa Suomen nuorissa surua, pelkoa, avuttomuutta ja murhetta (Pihkala 2021). Lastensuojelun keskusliiton mukaan ympäristöhuoli nuorissa on terve reaktio. Moni ilmastoahdistunut nuori kokee tulleen petetyksi. Heillä ei ole varaa valita ”tavallista elämää”, kuten aikaisemmillä sukupolvilla. Heiltä vaaditaan ilmastotoimia, omista eduista luopumista ilmastokriisin ratkaisemiseksi tai ainakin sopeutumista siihen. (Markkanen 2021.) WWF:n ympäristökasvatuksen johtavan asiantuntijan Sanna Vuoren ja yhteistyöntekijä Ulla Kärjen mukaan nuorille on annettava mahdollisuus tulla kuulluksi ja vakavasti otetuiksi ilmastokriisin äärellä. Sen aikaisemmat sukupolvet ovat nuorille velkaa. (Vuori & Kärki 2020.)

Korona -pandemia ja ilmastomuutos ovat vaivanneet nuorten mieliä jo useamman vuoden ajan. 24. helmikuuta 2022 Suomen nuoret olivat uudenlaisen kriisin äärellä, kun Venäjä hyökkäsi Ukrainaan. (Haapala & Parma 2022.) Vaikka levottomuuksia ja sota tilanteita on käynnissä jatkuvasti ympäri maailmaa (Yle 2022), oli Venäjän isku Ukrainaan, samalla isku koko Eurooppaan (Haapala & Parma 2022). Tätä kirjoittaessani syyskuussa 2022, sota on edelleen käynnissä. Ukrainan sota on näkynyt otsikoissa jo kuukausia. Helmi-maaliskuussa otsikointi oli merkittävän suurta ja tiivistä, uutisia sodan etenemisestä ja vaikutuksista oli kaikkialla. Meille Suomen nuorille sota tilanne oli uusi ja vieras. Naapurimaan hyökkäys osui lähelle Suomea, joka aiheutti meissä nuorissa pelkoa ja epäuskoa.

MTV:n ja Allianssin tekemän tutkimuksen mukaan sotatilanne on heikentänyt suomalaisten nuorten turvallisuuden tunnetta ja aiheuttanut ahdistusta. Nuoret kertovat jopa lamaantuneensa ja turtuneensa sota uutisten äärellä. 64 prosenttia tutkimukseen vastanneista pelkäsi sodan leviävän myös Suomeen. Nykyistä tiedonvälitysympäristöä ajatellen, sotakuvastoa on mahdollista välttää. (Haapala & Parma 2022.) Perinteisen median lisäksi erityisesti nuoret altistuivat reaaliaikaiselle ja raa’alle sotamateriaalille muun muassa TikTok -sovelluksen kautta. MIELI ry:n asiantuntijalääkärin Meri Larivaaran mukaa nuorten kohtaaman visuaalisen materiaalin

näkemisessä piilee traumatisoiva mahdollisuus, etenkin kun nähdyt sisällöt ovat totta. Larivaaran mukaan nuorilta vaaditaan itsesääätelykykyä vastustaa kauhu-uutisoinnin imua. (Haapala & Parma 2022.)

Viimeisten kuukausien aikana kolmoiskriisin vaikutukset ovat näkyneet nuorten elämässä uudella tavalla. Ruoan hinta on noussut kevään ja kesän 2022 aikana vauhdilla. Hintojen nousulle ei näy loppua. Sen ennustetaan nousevan vuoden aikana enemmän kuin vuosikymmeniin. Ruoan hinta lähti nousuun kesäkuussa 2021, nopeasti kallistuvan energian ja huonon sadon johdosta (Parviala & Viita 2022). Myös ilmastonmuutokseen reagoiminen on nostanut ruoan hintoja. Ruoan matka pellolta pöytään voi olla jopa kymmeniä tuhansia kilometrejä. Ruoantuotanto, jakelu ja kulutus aiheuttavat kaikki ilmastomuutosta kiihdyttäviä kasvihuonepäästöjä, joita pystytään kompensoimaan hintojen nousulla (Ulkoministeriö 2022.)

Viimeistään Venäjän hyökkäys Ukrainaan helmikuussa 2022 sotki maailman viljamarkkinoita ja energiantuotantoa entisestään. (Parviala & Viita 2022.) Ukrainaa voidaan pitää maailman vilja-aittana. Ukraina on yksi maailman tärkeimmistä ohran, vehnän, auringonkukkaöljyn ja maissin kasvattajista ja viejistä. Venäjän aloittama sota Ukrainassa näkyy väistämättä maan viljatuotannossa ja koko maailman ruokaketjuissa (Hiilamo 2022), sillä viljojen ja rehujen kallistuminen nostaa myös liha- ja maitotuotteiden hintoja (Parviala & Viita 2022). Tutkijoiden mukaan käsillä on koko maailman ruokaturvan heikkeneminen. Ukrainan lisäksi myös sodan toisella osapuolella, Venäjällä, on tärkeä rooli maailman ruoantuotannossa. Nämä kaksi maata muodostavat kolmanneksen koko maailman vehnän viennistä. (Hiilamo 2022.) Lisäksi sodan myötä Venäjään kohdistuneet mittavat pakotteet aiheuttavat haasteita muun muassa maataloudessa käytettävien raaka-aineiden saatavuudessa, joka sekkin näkyy kauppojen hintalapuissa. (Kumpula 2022).

Pellervo eli Suomalainen taloustieteellistä tutkimusta harjoittava yleishyödyllinen laitos on enustanut ruoan hinnan nousevan vuoden 2022 aikana 11 prosenttia (Lehtinen 2022). Ruoan hinnan nousu vaikuttaa erityisesti pienituloisten talouteen (Hara & Luotonen 2022). Yksi näistä pienituloisista ryhmistä on korkeakouluopiskelijat, jotka elävät pitkälti tukien ja lainan avulla (Nytyti 2022; Jamko 2022). Meille nuorille hintojen nousu ei tarkoita karsimista vapaa-ajan aktiviteeteista ja heräteostoksista. Meille se tarkoittaa suoraa karsimista elintarvikkeista. Ruokaa voidaan ostaa vähemmän ja monen nuoren kokema tiukka taloudellinen tilanne kärjistyy entisestään.

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on tarjota vastauksia niin koronan, ilmastonmuutoksen kuin sodan, mutta myös muiden kriisien kanssa kamppailevien nuorten hyvinvoinnin tueksi. Opinnäytetyölläni haluan tarjota tilaajaorganisaatiolle eli Suomen Punaisen Ristin Varsinais-Suomen piirille sekä sen osastoille keinoja tukea korkeakouluikäisiä nuoria kriisien keskellä.

Opinnäytetyön luvussa 3.3. - Nuorten kriisituki, käy ilmi, että kriisitukea on tarjolla kattavastikin, riippuen toki kaupungista tai kunnasta. Katastrofi- ja kriisityötä suunniteltaessa tai toteutettaessa selvitetään kuitenkin suhteellisen harvoin, mitä tuettavat itse kokevat tarvitsevansa ja millaisena annettu apu koetaan. Siinä määrin, kuin tätä asiaa selvitetään, kysytään sitä usein auttajilta ja ammattilaisilta, ei avun saajalta. Kriisin kohdatessa harvoin on myöskään varaa valita tukimuotoa tai auttajatahoa, vaan se apu mitä on tarjolla, otetaan vastaan. (Hedrenius & Johansson 2016, 50.) Olosuhteet ja kriisitilanteessa olevan ihmisen voimavarat ovat usein myös normaalia rajallisemmat ja oman mielipiteen tai tahdon ääneen sanoittaminen voi olla hankalaa. (Hedrenius & Johansson 2016, 49–50.)

Kun tuen tarpeesta on kysytty tuettavilta itseltään, on esille tullut tarve varhaisesta ja etsivästä tuesta. He toivoisivat tukea olevan tarjolla ennakoivasti ja uudelleen ajan mittaan, ei ainoastaan kertaluontoisesti, silloin kuin kriisitilanne on pahimmillaan. Tämä pätee myös ammattiavun suhteen. Tuettavat toivovat pysyvänsä tuen piirissä niin, että tukea ei tarvitse etsiä itse myöhemmin uudelleen monista tarjolla olevista tukimuodoista. (Hedrenius & Johansson 2016, 50.) Tämän opinnäytetyön tavoitteena on tuoda esille näitä ajatuksia, joita Hedreniuksen ja Johanssonin teoksessa Kriisituki (2016) on kirjoitettu auki lyhyesti, korkeakoulu ikäisten nuorten näkökulmasta.

3 TIETOPERUSTA

Tämä luku toimii opinnäytetyön tietoperustana. Olen valinnut siihen kolme opinnäytetyöni aiheen kannalta merkittävää otsikkoa, jotka ovat kriisit, nuoruusiän kriisit ja kriisituki. Kaikki kolme aihetta liittyvät vahvasti toisiinsa ja siten luovat laajan kokonaisuuden kriiseistä kehittämistyön tueksi. Ensimmäisessä alaluvussa käsitellään kriisejä yleisellä tasolla sekä jaotellaan kriisit kolmeen eri kriisityyppiin. Toinen alaluku käsittelee lyhyesti sitä, kuinka nuoret kohtaavat kriisit ja mikä on tyypillistä nuoruusiän kriiseille. Viimeinen alaluku paneutuu nuorten kriisitukeen ja siihen, millaista tukea korkeakouluikäisille nuorille on tällä hetkellä tarjolla Turun alueella.

3.1 Kriisit

Sana *kriisi* tulee muinaiskreikan ratkaisemista tarkoittavasta sanasta κρίσις (Day 2006, 35). Yleisesti kriisillä tarkoitetaan tilannetta, jossa elämässä tapahtuu jokin suuri, odottamaton muutos. Tämä muutos käynnistää mielessämme sopeutumistehtävän, jonka onnistuminen edellyttää psyykkisten voimavarojen runsasta käyttöä. Tätä voimavarojen käyttöönottoa ja sopeutumista muutokseen kutsutaan kriisiksi. (Saari, Kantanen, Kämäräinen, Parviainen, Valoaho & Pirilä 2009, 9.) Kriisi on siis tilanne, joka pakottaa tekemään ratkaisun. Kriisin syntymistä ei voida välttää sillä, että jättää asian ratkaisematta, sillä ”ratkaisematta jättäminenkin on omalla tavallaan ratkaisu”. (Day 2006, 35.) Kriisitilanteessa ihmisen psyyke on kovilla, mutta useimmiten voimavarat riittävät kriisistä selviytymiseen ja tilanne tasapainottuu vähitellen. Jos näin ei käy, tapahtuu ihmisen mielessä vahingollista kehitystä. (Saari ym. 2009, 9.) Jokainen ihminen kohtaa elämässään uusia yllättäviä tilanteita ja siksi kriisit ovatkin osa elämää (Skhole 2022).

Kriisien kokeminen ja niiden voimakkuus on täysin yksilöllistä. Toiset meistä käyvät kriisit läpi nopeastikin, toiset taas tarvitsevat paljon aikaa ja tukea muutoksista selviytymiseen. Väistämättä kriisit kuitenkin vaikuttavat sekä suoraan kriisin kohdanneeseen, että heidän lähipiiriinsä. (Hedrenius & Johansson 2016, 27.)

Kriisit voidaan jaotella kolmeen eri kriisityyppiin. Tyypit ovat kehityskriisit, elämänkriisit ja äkilliset kriisit. Kehityskriisit ovat normaaliin elämäntilanteeseen ja kasvamiseen kuuluvia siirtävävaiheita. Kun ihminen vanhenee ja elämä menee eteenpäin, on normaalia, että vastaan tulee suuria muutosvaiheita. (Saari ym. 2009, 9.) Esimerkiksi murrosikä, muutto pois lapsuuden ko-

distä, oman perheen perustaminen, kolmenkymppin kriisi ja eläkkeelle jääminen voivat olla kehityskriisejä. Ominaista näille kriiseille on, että muutos ei tapahdu aivan yhtäkkiä, vaan niihin varaudutaan ja valmistaudutaan ennalta. Kehityskriisit aiheuttavat enemmän huolta ja pohdintaa ennen kuin itse muutos tapahtuu, kuin sen jälkeen. Jokainen selviytyy kehityskriiseistä omalla tavallaan. Ne myös muokkaavat meistä juuri sellaisia ainutlaatuisia yksilöitä kuin mitä olemme. (Saari ym. 2009, 10.)

Myös elämäkriisit syntyvät usein suurista elämänmuutoksista. Nämä muutokset eivät kuitenkaan lukeudu osaksi niin sanottua normaalia ihmisen kehitystä. Elämäkriisin aiheuttajana voi toimia esimerkiksi avioero, työpaikan tai asuinpaikan vaihtuminen, uuden ihmissuhteen alkaminen tai päättyminen. Samalla tavalla kuin kehityskriiseille, myös elämäkriiseille on tyypillistä, että ne tapahtuvat vähitellen, jolloin niihin on voinut varautua. Elämäkriiseille on tyypillistä, että yksilö joutuu tekemään elämän suunnan ja kriisin ratkaisemisen kannalta merkittäviä päätöksiä. Tämä tekee kriisin käsittelemisestä erityisen haastavaa, sillä tehdyt päätökset ovat kauaskantoisia ja tärkeitä. Toisaalta taas vaikean elämäkriisistä voi myös tehdä se, että yksilöllä ei ole ollut lainkaan sananvaltaa päätöksen teossa, vaan tilanteen toinen osapuoli on tehnyt päätöksen. (Saari ym. 2009, 10.) Useasti tällaisten päätösten kohteena ovat lapset, joilla ei ole sananvaltaa esimerkiksi vanhempien eron tai muuton suhteen (Saari ym. 2009, 11).

Äkillisistä kriiseistä käytetään arkikielessä sanaa traumaattinen kriisi eli trauma (Day 2006, 35). Äkillisellä kriisillä tarkoitetaan psyykkistä sopeutumisprosessia, jonka on käynnistänyt jokin järkyttävä tapahtuma kuten liikenneonnettomuus, itsemurha, väkivallan kohteeksi joutuminen tai läheisen äkillinen kuolema (Saari ym. 2009, 11). Tunnusmerkkejä sille ovat tapahtuman ennustamattomuus ja sattumanvaraisuus, tietoisuus omasta haavoittuvuudesta, oman elämäkatsomuksen kyseenalaistaminen sekä elämänarvojen muuttuminen. (Saari yms. 2009, 13). Ihmisen tavanomaiset selviytymiskeinot eivät riitä trauman käsittelemiseen (Day 2006, 35), niihin ei voi varautua eikä valmistautua etukäteen (Saari ym. 2009, 11). Trauma aiheuttaa ihmiselle ahdistusta, stressiä, kärsimystä ja avuttomuutta. Se voidaan määritellä psyykkiseksi eli mielen ja sielun sisäiseksi tai somaattiseksi vammaksi, vaurioksi tai haavaksi. (Skhole 2022.) Somaattisella viitataan tässä yhteydessä soomassa eli ruumiissa esiintyvään vammaan tai muihin edellä mainittuihin. (Terveyskirjasto 2022). Traumaattiset kriisit tulevat yllättäen ja tilanne, johon yksilö reagoi on jo tapahtunut, joten siihen ei voida enää vaikuttaa. Ne aiheuttavat elämässä suuria muutoksia, eikä elämä jatku trauman jälkeen enää samanlaisena kuin ennen. Traumaattisia kriisejä kuvataankin usein elämän katkoskohdiksi. Puhutaan ajasta ennen traumaa ja

ajasta sen jälkeen. Trauman kriisiprosessi käynnistyy nopeasti ja rajusti, mutta se saattaa myös jatkua pitkään. (Saari ym. 2009, 11.)

Äkillisen kriisin vaiheet voidaan kiteyttää neljään vaiheeseen, joita traumaa seuraava sopeutumisprosessi yleensä noudattaa. Vaiheet ovat sokkivaihe, reaktiovaihe, työstämis- ja käsittelyvaihe sekä uudelleen suuntautumisen vaihe. Vaiheet eroavat toisistaan huomattavasti. Esimerkiksi sokkivaihe ja reaktiovaihe ovat pitkälti toistensa vastakohtia. On hyvä tunnistaa, missä traumaattisen kriisin vaiheessa ihminen on, jotta häntä osataan auttaa oikein menetelmin. (Saari ym. 2009, 20.) Jos traumasta johtuvat voimakkaat reaktiot jatkuvat pitkään, yli kuukauden verran, voidaan puhua traumaperäisestä stressistä. Traumaperäisen stressin arvioimiseksi ja hoitamiseksi tarvitaan usein ammattiapua. Traumaperäisen stressin äärimuoto on PTSD, joka viittaa traumaperäiseen stressihäiriöön. (Haasjoki & Ollikainen 2010, 52.) Nimi PTSD tulee englannin kielen sanoista Post Traumatic Stress Disorder (Haasjoki & Ollikainen 2010, 24). Tyypillisiä oireita PTSD:ssä ovat traumaattista tapahtuvaa heijastavien painajaisten ja takautuminen näkeminen, vakava ahdistus sekä hallitsemattomat ajatukset (Mayo Clinic 2022).

3.2 Nuoruusiän kriisit

Nuoruusiän kriisit voidaan jaotella kolmeen eri ryhmään, jo aiemmin esille tuotua kriisien jaottelumenetelmää käyttäen. Ryhmät ovat psyykkiset kehityskriisit, elämäntilannekriisit ja traumaattiset kriisit. (Haasjoki & Ollikainen 2010, 22.)

Nuoruusiän kehityskriiseissä suurimpina tekijöinä ovat itsetuntoon, minäkuvaan ja identiteettiin liittyvät kysymykset kuten Millainen minä olen? Mihin minä kuulun? ja Mikä minulle on tärkeää? Nuoruuden kehityskriiseihin voidaan liittää vahvasti myös kehitystehtävät. (Haasjoki & Ollikainen 2010, 22.) Yhdysvaltalaisen opettajan, fyysikon ja professorin Robert Havighurstin mukaan eri-ikäisiin ihmisiin kohdistuu erityyppisiä norminatiivisia odotuksia, joita kutsutaan kehitystehtäviksi. Nuoruuden keskeiset kehitystehtävät ovat Havighurstin mukaan sukupuoli-identiteetin luominen, suhteiden luominen toiseen sukupuoleen, koulutuksen hankkiminen, valmistautuminen työelämään ja perhe-elämään sekä ideologian omaksuminen. Myöhäisnuoruudessa tai varhaisaikuisuudessa kehitystehtäviä ovat myös elinkumppanin tai puolison valinta, perheen perustaminen ja työelämään siirtyminen. Havighurstin ajatuksen mukaan näiden kehitystehtävien onnistuminen luo pohjaa sekä hyvinvoinnille, että myönteiselle kehitykselle myöhäisemmässä elämässä. (Nurmi, Ahonen, Lyytinen, Lyytinen, Pulkkinen & Ruoppila 2014.)

Nuorten elämäntilannekriisit liittyvät usein sosiaalisiin suhteisiin. Elämäntilannekriisejä voivat aiheuttaa niin tilanteet perheessä kuin ongelmat kaveri- ja seurustelusuhteissakin. Muun muassa riidat, erotilanteet, pettäminen, yksinäisyys ja joukon ulkopuolelle jääminen ovat syitä kriisin synnylle. Toinen suuri elämäntilanne kriisien luoja on koulunkäyntiin liittyvät ongelmat ja stressi. (Haasjoki & Ollikainen 2010, 22.) Stressi on psykofyysinen tila, joka saa aikaan muutoksia ruumiissa. Muutokset ovat usein tilapäisiä ja melko harmittomia, mutta pitkään jatkuneena ne voivat rasittaa elimistöä ja alistaa somaattisille vaivoille. Liian korkeat stressitasot voivat aiheuttaa nuorena myös niin psyykkisiä, fyysisiä kuin sosiaalisia haittoja. (Haasjoki & Ollikainen 2010, 52.) Haittoja voivat olla muun muassa päänsärky, uupumus, hajamielisyys, uniongelmat ja kaverisuhteiden rakoilu (Haasjoki & Ollikainen 2010, 53).

Nuorten kohtaamat traumaattiset kriisit ovat pitkälti samanlaisia kuin aikuisiänkin äkilliset kriisit. Nuoren kohtaaman traumaattisen kriisin käsitteleminen ja siitä selviytyminen edellyttää kuitenkin erityisen vahvaa turvallisuuden tunnetta. Kaikilla nuorilla ei ole kriisin käsittelemiseen tarvittavia vakaita ja turvallisia olosuhteita. Erityisesti näissä tapauksissa ulkopuolisten aikuisten tuki on tarpeen. (Haasjoki & Ollikainen 2010, 26.) Ulkopuolinen, ammatillinen keskusteluapu on tarpeen myös silloin, jos uusi trauma herättää pintaan kokemukset jo kertaalleen käsitellyistä traumoista. Erityisesti nuorten kohdalla, traumaperäiselle oireilulle ei välttämättä voi osoittaa yksittäistä syytä tai tapahtumaa, vaan oireilun taustalla voivat olla juuri aiemmin koetut traumaattiset tilanteet tai muut pitkäaikaiset tekijät. (Haasjoki & Ollikainen 2010, 27.)

Kaikki ihmiset reagoivat kriiseihin eri tavalla. Teini-ikäisillä ja nuorilla aikuisilla on kuitenkin todettu ilmentyvän erityisesti tiettyjä kriisireaktioita. Näitä ovat välinpitämättömyyden, syyllisyyden ja häpeän tunteiden kokeminen, impulsiivinen eli hetken mielijohteesta tehty riskialtis käyttäytyminen, pelko omia ja muiden reaktioita kohtaan, sosiaalisten suhteiden muuttuminen, halu tehdä suuria tulevaisuudenpäätöksiä sekä erityinen huoli muista. (Hedrenius & Johansson 2016, 148.)

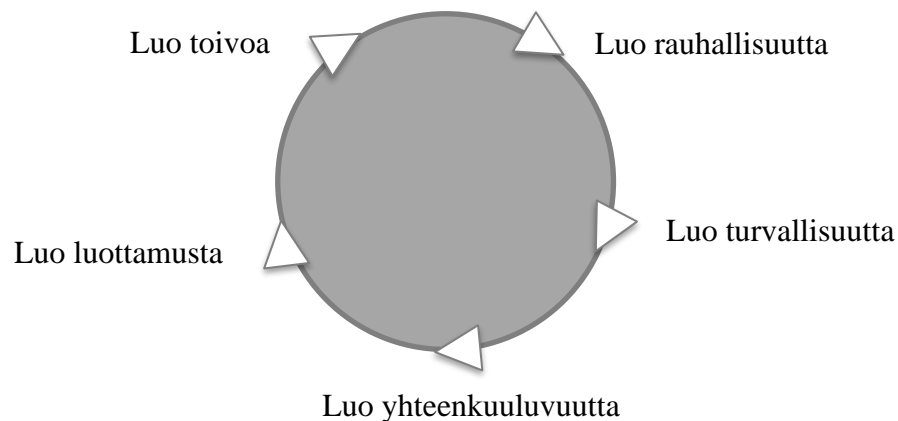
Kriisi ja siitä selviytyminen voivat vaikuttaa nuoren arvomaailmaan, asenteisiin ja rooleihin sosiaalisissa suhteissa pysyvästi (Haasjoki & Ollikainen 2010, 27). Parhaimmassa tapauksessa kriisin onnistunut käsittely kuitenkin opettaa nuorelle tärkeitä selviytymiskeinoja ja vahvistaa hänen itseluottamustaan ja uskoaan omaan selviytymiskykyynsä (Haasjoki & Ollikainen 2010, 28).

3.3 Nuorten kriisituki

Kriisituen päämääränä on ihmisen resilienssin eli psyykkisen tuen vahvistaminen. Käytännössä tarkoituksena on siis auttaa ihmistä stressin hallitsemisessa ja suojella häntä asioilta, joiden tiedetään aiheuttavan vahinkoa. (Hedrenius & Johansson 2016, 38–39.) Kyse on yksilön tukemisesta uuteen elämänvaiheeseen ja toipumiseen vievänä aikana. Kriisityö voi tapahtua järkyttävien tapahtumien aikana, niitä ennen tai niiden jälkeen. Kriisituen päämääränä on, että psyykkisten ja fyysisten vaurioiden riski vähenee. (Hedrenius & Johansson 2016, 39.)

Kriisituki voidaan jakaa kolmeen osa-alueeseen, jotka ovat käytännöllinen tuki, psykologinen tuki ja sosiaalinen tuki. Käytännöllinen tuki tarkoittaa avun tarjoamista akuutteihin tarpeisiin kuten yösijan tai kivunlievityksen antamista. Käytännöllisen tuen avulla autettavan vakauden ja turvallisuuden tunne kasvavat, siinä määrin mitä se on tilanne huomioiden mahdollista. Psykologinen tuki auttaa ymmärtämään vallitsevaa tilannetta. Se voi olla esimerkiksi positiivisten tapahtumakulkujen herättelyä, joka auttaa tilanteen hallitsemisessa. (Hedrenius & Johansson 2016, 39.) Sosiaalinen tuki on empatian osoittamista ja merkityksellisyyden tunteen rakentamista. Se voi näkyä esimerkiksi huomaavaisuutena ja arvostuksena kriisin kohdannutta kohtaan. (Hedrenius & Johansson 2016, 40.)

Yksi ainoa kriisituen muoto ei sovi kaikille järkyttävän tapahtuman kokeneille. Tämän vuoksi 2000-luvun alussa koottiin koko maailman laajuinen asiantuntijaryhmä, jonka tavoite oli luoda akuutti- ja keskivaiheessa annettavaa kriisitukea ohjaavat periaatteet. (Hedrenius & Johansson 2016, 46.) Vuonna 2007 ryhmä julkaisi teoksen *Five essential elements of immediate and midterm mass trauma intervention: Empirical evidence*, josta nämä viisi periaatetta löytyvät (Hedrenius & Johansson 2016, 47, 320.) Periaatteet ovat esitetty seuraavassa kuviossa.

Kuvio 2. Kriisitukea ohjaavat viisi periaatetta (Hedrenius & Johansson 2016, 47).

Ensimmäiseksi, luo rauhallisuutta. Voimakkaiden reaktioiden syntyminen on järkyttävän tapahtuman luonnollinen seuraus. Yleensä reaktiot laantuvat muutamassa päivässä, mutta jos eivät, on riskinä traumaperäisten ongelmien syntyminen. Jotta reaktiot palautuvat tasolle, jossa niitä on helpompi käsitellä, on hermostojärjestelmälle annettava mahdollisuus siihen. Tästä syystä kriisitilanteessa olisikin hyvä edistää rauhallisuutta ja vähentää stressiä aiheuttavia tekijöitä. Rauhallisuutta voidaan luoda esimerkiksi viettämällä aikaa läheisten kanssa. (Hedrenius & Johansson 2016, 47.)

Toiseksi, luo turvallisuutta. Turvallisuuden tunne on yksi keskeisimmistä tarpeista, kun ihminen kohtaa järkyttävän tapahtuman. Monesti turvallisuuden tunne muodostuu läheisten ihmisten läsnäolosta, niin henkisestä kuin fyysisestäkin. Läheisten tuen lisäksi on ympäristö, jossa tuettava on, tehtävä mahdollisimman turvalliseksi. Jos tila tuntuu kriisin kohdanneelle pelottavalta tai ahdistavalta, voivat järkyttävien tapahtumien muistot tulla uudelleen pintaan. Turvallisuuden tunteen lisäämiseksi on tuettavalle hyvä kertoa, mitä hänen turvallisuutensa edistämiseksi tehdään. (Hedrenius & Johansson 2016, 48.)

Kolmanneksi, luo yhteenkuuluvuutta. Yhteenkuuluvuuden tunteen luominen perustuu pitkälti läheisten antamaan tukeen, aivan kuten turvallisuuden tunnekin. Sosiaalinen tuki on sekä henkistä, että käytännönläheistä. Se on niin tunnereaktioiden kuin käytännöllisten tarpeiden säätelyä yhdessä toisen ihmisen kanssa. Lapsille toisen ihmisen tuki on äärimmäisen välttämätöntä, koska heidän kasvunsa ja normaali kehityksensä riippuu täysin suhteesta toiseen ihmiseen tai ihmisiin. On kuitenkin olemassa tieteellistä näyttöä myös siitä, kuinka merkityksellistä yhteydenpito ja läheisyys omien läheisten kanssa on myös aikuisille järkyttävän tapahtuman kohdassa. (Hedrenius & Johansson 2016, 48.)

Neljänneksi, luo luottamusta. Kriisin alkuvaiheessa ihminen on vaarassa menettää tunteen siitä, että pystyy toimimaan tai ylipäätään selviytymään olemassaolostaan. (Hedrenius & Johansson 2016, 48.) Tämä johtuu siitä, että henkilön mieli täyttyy arkisten askareiden ja asioiden lisäksi vaikeista, uusista tunteista (Hedrenius & Johansson 2016, 48–49). Tämä johtaa ylikuormittumiseen ja tunteeseen, ettei selviydy mistään asioista. Tässä tilanteessa pelkkä luottamus siihen, että asiat järjestyvät ja kriisitilanteesta selvitään ei riitä. Tarvitaan konkreettisia toimia, joiden avulla kriisitilanteessa oleva henkilö voi kokea vaikuttavansa tilanteeseen. (Hedrenius & Johansson 2016, 49.)

Viimeiseksi, luo toivoa. Toivon luominen syntyy muiden edellä mainittujen periaatteiden toteutumisesta. Järkyttävät tapahtumat voivat muuttaa näkemystämme maailmasta ja tulevaisuudenkuvasta, jonka olemme luoneet. Luomalla rauhallisuutta, turvallisuutta, yhteenkuuluvuutta ja luottamusta, myös uskomme kirkkaampaan tulevaisuuteen vahvistuu. (Hedrenius & Johansson 2016, 49.)

Auttajana kriisitilanteessa voi toimia kuka tahansa meistä, joka yhtäkkiä huomaa joutuneensa tekemisiin järkyttyneen ihmisen kanssa. Tieto siitä, millaisia ovat ihmisen normaalit reaktiot kriisitilanteissa, auttavat kohtaamistilanteessa. Auttajalle tärkeitä valmiuksia ovat hyvä itseluottamus, epävarmuuden sietokyky sekä vuorovaikutus- ja ongelmanratkaisutaidot. Kaikkia näitä taitoja voidaan kehittää ja harjoittaa. Vaikka auttaja olisikin valmistautunut kohtaamaan kriisin kohdanneen henkilön, ei kaikkia kriisitilanteita pystytä ennakoimaan. Tällöin järkytys ja hätä kohtaavat myös auttajaa. (Saari ym. 2009, 107.) Auttajana on tärkeää tunnistaa niin omat kuin muidenkin stressireaktiot sekä omat auttamisen rajat (Saari ym. 2009, 107–108). Jos omat voimavarat eivät enää riitä auttamiseen, on autettava ohjattava toisen auttajan tai ammattiavun puoleen (Saari ym. 2009, 108).

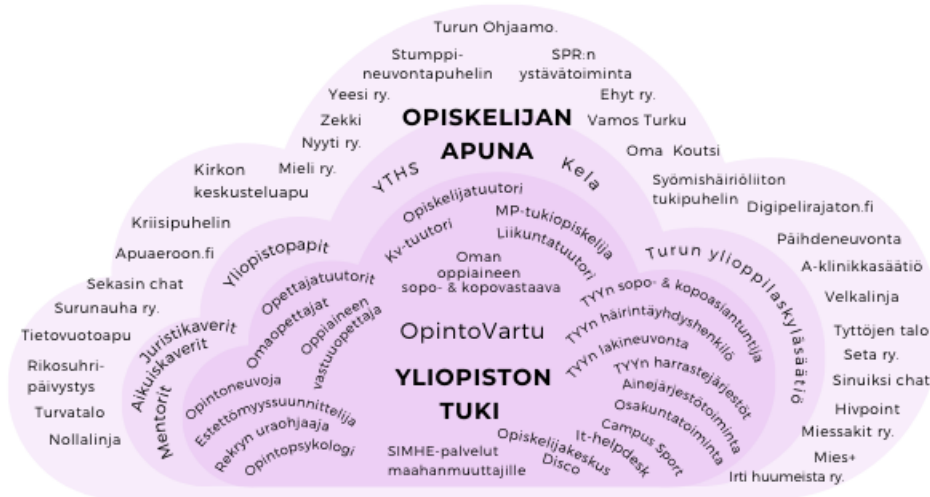
Suomessa akuuttia kriisityötä tarjoavat muun muassa paikallisten terveyskeskusten yhteydessä toimivat kriisiryhvät. Terveyskeskusten kriisityö on virallista, hallinnollisesti vahvistettua toimintaa, josta vastaavat koulutetut sosiaali- ja terveystoimen ammattilaiset, yhdessä muiden asiantuntijoiden kanssa. Myös useimmissa keskussairaaloissa ja yliopistosairaaloissa on omat kriisirühmänsä. Nämä keskittävät toimintansa pääosin sairaalan potilaiden ja heidän läheistensä äkillisten kriisien selvittelyyn sekä sairaalan henkilökunnan kriisiapuun. (Saari ym. 2009, 109). Eritystilanteita kuten suuronnettomuuksia varten sairaanhoitopiirillä tulee kuitenkin olla alueelliset valmiussuunnitelmat psykososiaalisen tuen järjestämiseksi sekä valmius koordinoida paikallisten kriisirühmien työtä (Saari ym. 2009, 110).

Suomen kouluissa alettiin tehdä kriisivalmiussuunnitelmia 1990-luvun alkupuolella (Opetushallitus 2022a). Kuitenkin vasta vuoden 2006 elokuuhun mennessä Opetushallitus edellytti koululta valtion budjettiin sidotuilta kouluilta kriisitoimintamallia sekä kriisirühmää. Tämä tarkoitti sitä, että opetussuunnitelmaan on kirjattava toimenpiteet kriisien ennaltaehkäisemiseksi ja hoitamiseksi. (Saari ym. 2009, 110). On myös päätettävä, ketkä koulun henkilökunnasta kuuluvat kriisirühmään. Kriisirühmän jäsenten ei tarvitse olla kriisityöskentelyn ammattilaisia, mutta oletetaan, että heillä on muuta henkilökuntaa enemmän osaamista ja tietoa toimia kriisitilanteissa. (Opetushallitus 2022b.) Kriisirühmän apuna toimii lasten ja nuorten mielenterveystyön

asiantuntijoita (Saari ym. 2009, 110). Koulujen kriisityö on erilaista kuin oppilashuollon perustehtäviin kuuluva työskentely esimerkiksi pitkäkestoisten mielenterveysongelmien tai syömishäiriöiden yhteydessä. Näitä varten kouluilla tulee olla erillinen suunnitelma. (Opetushallitus 2022b.)

Tämänhetkinen haaste on Opetushallituksen (2022) mukaan lasten ja nuorten mielenterveyden ja psyykkisen hyvinvoinnin tukeminen. Sitä voidaan tukea muun muassa koulun toimivalla psykososiaalisella tuella, joka auttaa erityisesti elämän suurissa käännekohtissa. (Opetushallitus 2022a.) Psykososiaalisella tuella viitataan kokonaisvaltaiseen tukeen, jolla pyritään lievittämään henkilön psyykkistä ja sosiaalista kuormitusta onnettomuuksien ja muiden äkillisten tapahtumien sattuessa (Henriksson & Laukkala 2010). Psykososiaalisen tuen käytöstä kouluympäristöissä on todistettuakin hyötyä. Sitä käytettiin esimerkiksi Konginkankaan bussionnettomuuden sekä lukuisten pienempien kouluja tai luokkia kohdanneiden onnettomuuksien käsittelyssä. Tästä huolimatta koulu ei ole Opetushallituksen (2022) mukaan oikea paikka syvien tunteiden käsittelyyn. Koulun kriisityöllä pyritään selviytymisen ja pystyvyyden tunteiden vahvistamiseen, sekä tuottamaan oppilaille oppimiskokemus, joka auttaa rakentamaan pysyviä keinoja kriisien käsittelyyn myöhemmän elämän varalle. (Opetushallitus 2022a.)

Opetushallitus ei kuitenkaan vastaa korkeakoulujen kriisityöstä. Jokainen korkeakoulu vastaa itse oman oppilaitoksensa tai oppilaitostensa kriisityöstä ja psyykkisen tuen annosta. Tutustuin Turun Yliopiston ja Turun Ammattikorkeakoulun tarjoamiin tukipalveluihin. Hain internetistä tietoa hakusanoilla ”Turun Yliopisto tuki”. Tämä sanayhdistelmä tarjosi minulle Turun Yliopiston sivun Opiskelijoiden palvelut ja hyvinvointi. Kyseiselle sivulle on listattu muutamia oppilaitoksen tarjoamia palveluita kuten opintopsykologi ja opintoneuvonta (Turun Yliopisto 2022). Sivulla ei kuitenkaan kerrota, kuinka esimerkiksi opintopsykologin palveluita haetaan. Muutaman mutkan kautta päädyin Turun Yliopiston Mielen päällä -hankkeen sivulle. Turun Yliopiston verkkosivuilta en löytänyt suoraa linkkiä sinne. Mielen päällä -hanke on koontanut opiskelijoilleen Palvelupilven (2021). Pilven tarkoitus on havainnollistaa sekä Turun Yliopiston, mutta myös muiden toimijoiden tarjoamia palveluita ja tukimuotoja yliopiston opiskelijoille. (Mielen päällä 2022.)

Kuva 1. Turun Yliopiston Mielen päällä -hankkeen kokoama Palvelupilvi (Mielen päällä 2022).

Palvelupilven lisäksi hankkeen sivuilta löytyy erillinen listaus auttavista tahoista. Listauksessa luetellaan muun muassa yksitoista auttavaa puhelinta ja kaksitoista chat -kanavaa, joihin yliopistolainen voi mennä juttelemaan. Lisäksi sivulla on iso linkki Suomen Mielenterveysseuran Kriisipuhelimeen. (Mielen päällä 2022). Mielen päällä -hankkeen sivu vaikuttaa mielestäni kattavalta.

Tutustuin myös Turun Ammattikorkeakoulun tarjoamiin tukipalveluihin. Ammattikorkeakoulun kokoama sivu on laaja ja selkeä. Jokaisen tukimuodon alta löytyy myös yhteistiedot. Turun Ammattikorkeakoulun omien palveluiden lisäksi sivulle on listattu myös ulkoisten toimijoiden ja kolmannen sektorin tarjoamia tukipalveluita, kuten Ylioppilaiden Terveystuulosäätiö. (Turku AMK 2022.) Ylioppilaiden terveydenhuoltosäätiö eli YTHS huolehtii Suomessa kaikkien korkeakouluopiskelijoiden kouluterveydenhuollosta (YTHS 2022a). Se tarjoaa terveydenhoitajan, psykiatrisen sairaanhoitajan, fysioterapeutin, yleislääkärin, suuhygienistin ja hammaslääkärin sekä psykologin palveluita (YTHS 2022b).

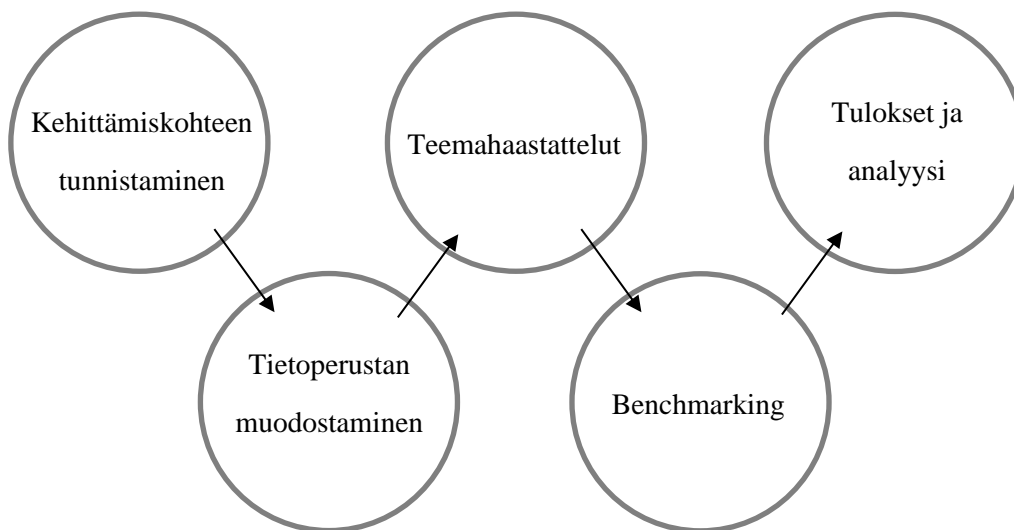
Hain internetistä tuloksia myös haulla ”korkeakouluopiskelijat kriisituki”. Ensimmäiseksi hakutulokseksi sain Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen verkkosivun, Palvelut kriisitilanteissa. Verkkosivulle oli listattu laajasti eri järjestöjä, jotka voivat auttaa elämän kriisitilanteissa. Punaista Ristiä, sen Turvataloja tai Ystävöimintää ei mainittu listauksessa. Listauksessa oli tuotu vahvasti esille muun muassa Mieli ry:n palveluita. (THL 2022.) Mieli ry eli Suomen Mielenterveysseura ylläpitää kriisipuhelinta ja 22 kriisikeskusta ympäri Suomea. Kriisikeskuksen palveluihin on varattava aika. (Mieli ry 2022a.) Lisäksi Mieli ry pitää vertaistukiryhmiä sekä kahta

verkossa toimivaa chat-alustaa. Solmussa-chat on tarkoitettu aikuisille ja Sekaisin-chat nuorille. (Mieli ry 2022b.) Sekaisin-chat on valtakunnallinen keskustelualusta 12–29-vuotiaille. Chatissa nuori voi keskustella mieltä askarruttavista asioista anonyymisti ja luottamuksellisesti. Chatissa päivystävät koulutetut vapaaehtoiset ja alan ammattilaiset. Chat on auki vuoden jokaisena päivänä, maanantaista perjantaihin klo 9–24 ja lauantaisin sekä sunnuntaisin 15–24. (Sekaisin247 2022.) Suomessa nämä eri järjestöjen tarjoamat tukipalvelut kriisitilanteissa ovat tärkeitä, koska vain alle puolet kuntien tarjoamista kriisiryhmistä toimivat virka-ajan ulkopuolella (Saari ym. 2009, 109).

4 KEHITTÄMISTYÖN MENETELMÄT

Tämä luku käsittelee kehittämistyön menetelmiä, joita opinnäytetyössä käytettiin hankkimaan vastauksia kehittämistehtävän ratkaisemiseksi. Menetelminä käytettiin nuorille tehtyjä teema-haastatteluja sekä benchmarkingia eli vertaisarviointia. Luvussa avataan menetelmien käytön tavoitteita, suunnittelua ja toteutusta, sekä käydään läpi menetelmien avulla saatujen aineistojen analysointitapoja.

Opinnäytetyön kehittämisprosessi on esitetty yksinkertaistettuna seuraavassa kuviossa. Kuvio perustuu Katri Ojasalon, Teemu Moilasan ja Jarmo Ritalahden teokseen Kehittämistyön menetelmät – Uudenlaista osaamista liiketoimintaan.

Kuvio 1. Opinnäytetyön kehittämisprosessi vaihe vaiheelta (Ojasalo, Moilanen & Ritalahti 2014).

4.1 Teemahaastattelut

Haastattelut ovat toinen opinnäytetyössä käytetyistä kehittämistyön menetelmistä. Haastattelujen avulla pyrin vastaamaan asetettuun tutkimuskysymyksen: Millaista tukea korkeakouluikäiset nuoret kaipaavat elämän kriisitilanteissa?

Tutkimushaastattelut voidaan lajitella karkeasti kolmeen eri lajiin strukturointiasteen perusteella. Lajit ovat lomakehaastattelu, teemahaastattelu ja strukturoimaton haastattelu. Strukturointiasteella tarkoitetaan sitä, kuinka kiinteästi kysymykset on aseteltu ja kuinka merkittävästi

haastattelija jäsentää haastattelutilannetta. (Hirsijärvi & Hurme 2015, 43.) Tässä opinnäytetyössä haastattelumenetelmänä käytetään teemahaastattelua, joka on luonteeltaan puolistrukturoitu (Hirsijärvi & Hurme 2015, 47). Teemahaastattelu ei edellytä haastateltavilta tiettyä kokeellisesti aikaansaattua yhteistä kokemusta. Se lähtee oletuksesta, että kaikilla haastateltavilla on yksilöllisiä kokemuksia, ajatuksia, tunteita ja uskomuksia, joita voidaan tutkia tämän menetelmän avulla. Teemahaastattelussa oleellista on, että haastattelu etenee tiettyjen, ennalta määritettyjen teemojen varjossa, yksityiskohtaisten kysymysten sijaan. Siitä johtaa nimi puolistrukturoitu. (Hirsijärvi & Hurme 2015, 47–48.)

Valitsin tutkimusmenetelmäksi puolistrukturoidut teemahaastattelut, koska halusin päästä aidosti lähelle nuoria ja heidän kokemuksiaan. Teemahaastattelussa haastateltavien ääni pääsee laajasti kuuluviin (Hirsijärvi & Hurme 2015, 48), joka oli työni kannalta tärkeää, sillä halusin haastattelujen avulla saada nuorilta mahdollisimman rehellisiä ja kaunistelemattomia vastauksia. Puolistrukturoidut teemahaastattelut menetelmänä tarjoavat myös haastattelijalle mahdollisuuden suunnata tiedonhankintaa itse haastattelutilanteessa (Hirsijärvi & Hurme 2015, 34; Ojasalo ym. 2014, 108), jolloin haastattelusta saadaan irti mahdollisimman paljon. Suuntaamalla tiedonhankintaa haastattelutilanteessa, on mahdollista saada esiin vastausten alla olevia motiiveja, jotka auttavat ymmärtämään vastauksia ja niiden merkityksiä paremmin. (Hirsijärvi & Hurme 2015, 34.)

Haastattelutilanteessa haastateltava nähdään subjektina. Hän saa vapaasti kertoa omista ajatuksistaan ja kokemuksistaan, joka luo tutkittavasta merkityksellisen ja aktiivisen tutkimusprosessin osapuolen. Tämä on yksi haastattelun eduista, verrattaessa sitä esimerkiksi lomaketutkimukseen (Hirsijärvi & Hurme 2015, 36). Muita etuja haastattelun käyttämisessä tutkimusmenetelmänä on sen tuottama monitahoinen ja laaja aineisto, joka koostuu haastateltavien moniin suuntiin viittaavista vastauksista. Lisäksi haastattelun etuina voidaan nähdä jo aiemmin mainitsemani tiedonhankinnan suuntaaminen eli haastattelutilanteen joustavuus ja mahdollisuus kysymysten muokkaamiseen, sekä lisäkysymysten esittämiseen. (Hirsijärvi & Hurme 2015, 35.) Haastattelujen ajatellaan myös tavoittavan paljon ihmisiä koska kieltäytymisprosentti haastateluihin osallistumiseen on pieni. Lisäksi haastattelua voidaan käyttää uusien hypoteesien kartoitukseen, samalla kun kerätään muuta tietoa. (Hirsijärvi & Hurme 2015, 36.) Hypoteeseilla tarkoitetaan oletuksia, jotka on tässä yhteydessä johdettu haastatteluista saaduista aineistoista (Hirsijärvi & Hurme 2015, 37). Näistä syistä valitsin haastattelut opinnäytetyön kehittämistyön menetelmäksi.

Haastattelujen suunnitteleminen alkoi keväällä 2022. Pidimme tiistaina, kolmas toukokuuta yhdessä tilaajan, eli Suomen Punaisen Ristin Varsinais-Suomen piirin edustajan kanssa palaverin, jossa keskustelimme haastattelujen aikataulusta, haastateltavien määrästä, sekä haastattelukysymyksistä. Päädyimme aikatauluun, jossa haastattelut olisi suoritettu kesän 2022 aikana.

Punaisen Ristin Varsinais-Suomen piirille oli tehty kuluneen vuoden aikana toinenkin opinnäytetyö, jossa käytettiin teemahaastatteluja tutkimusmenetelmänä. Opinnäytetyön tekivät sosionomiopiskelijat Sanni Sedrani ja Oona Suhonen ja se kantaa nimeä Suomen Punaisen Ristin ystävätoiminnan kehittämistarpeet – kartoitus Varsinais-Suomen piirissä (2022). Pidimme Sedranin ja Suhosen kanssa palaverin 12. toukokuuta. Saimme aikaan kattavan keskustelun, josta minulle jäi sekä varmuutta opinnäytetyön tekemiseen, mutta myös vinkkejä teemahaastattelujen suorittamiseen. Sedranin ja Suhosen kanssa pidetyn palaverin jälkeen, päädyimme tilaajan kanssa rajaamaan haastateltavien määrän kymmeneen-viiteentoista korkeakouluikäiseen nuoreen. Valittu määrä tulisi tarjoamaan työlle kattavan otannan opiskelijoiden ajatuksia ja olemaan silti kohtuullinen työmäärän suhteen. Tämä kävi ilmi Sedranin ja Suhosen kanssa pidetystä palaverista.

Suomen Punaisen Ristin Varsinais-Suomen piirin nuorisotyö järjesti kesän 2022 aikana viikoittaista Kesäklubia, jonka tarkoituksena oli tavoittaa Turun alueen nuoria, vähentää heidän kokeamaansa yksinäisyyttä sekä tutustuttaa heitä Punaisen Ristin toimintaan. Kesäklubi oli ajoituksen ja kohderyhmän kannalta sopiva tilaisuus tavoittaa nuoria teemahaastattelujani varten. Minut liitettiin osaksi Kesäklubin WhatsApp -ryhmään, josta saisin informaation Kesäklubista, sen aikataulusta ja aktiviteeteista. Kesäklubin lisäksi aion hyödyntää omaa lähipiiriniäni, joka koostuu pitkälti korkeakouluikäisistä, turkulaisista nuorista.

Vaativin kohta haastattelujen suunnittelemisessa oli haastattelukysymysten määrittäminen. Koska kyseessä oli teemahaastattelu, oli haastattelujen aikana kuitenkin mahdollista lisätä tai muokata kysymyksiä (Hirsijärvi & Hurme 2015, 34), joka antoi joustavuutta kysymysten suunnitteluun. Kysymykset pohdittiin yhdessä tilaajan kanssa pidetyssä palaverissa toukokuun alussa. Mielestämme oli tärkeää, että haastattelukysymykset rajataan tiiviisti opinnäytetyön tutkimuskysymyksen ympärille, jolloin kaikki haastatteluista saatu tieto on olennaista ja tärkeää. Koska haastatteluissa käsiteltävä aihe, kriiseistä selviytyminen, on itsessään henkilökohtainen ja arka, oli myös tämä huomioitava kysymyksiä rakentaessa. Kysymykset eivät saaneet koskea sitä, millaisen kriisin haastateltava on kokenut, eikä sitä, millainen haastateltavan psyykkinen

hyvinvointi on ollut kriisin aikana tai sen jälkeen. Kysymyksiä muodostui lopulta yhteensä kuusi kappaletta:

1. Millaista tukea olet saanut kriisitilanteissa? (Esimerkiksi järjestö, koulu, perhe, ystävät, keskustelualustat)
2. Mitä kautta olet hakenut tukea ja saitko sitä hakemasi väylän kautta?
3. Oletko saanut tukimuodoista ja -toiminnoista tarpeeksi tietoa ja mistä olet tiedon saanut?
4. Onko saamasi tuki ollut riittävää?
5. Millaista tukea olisit kaivannut/kaipaat kriisitilanteessa ja mistä tahoilta?
6. Millaista tukea kaipaisit kriisitilanteita kohdatessa tässä hetkessä?

Teemahaastattelun kysymykset voidaan jaotella viiteen eri kysymystyyppiin. Tyypit ovat: täsmälliset tosiasiatiedot, arvionvaraiset tosiasiatiedot, käyttäytymisen syyt, asenteet, arvot ja mielipiteet sekä sosiaaliset suhteet. Karkeasti jaoteltuna kysymystyypit voidaan lajitella vain tosiasiakysymyksiin ja mielipidekysymyksiin. (Hirsijärvi & Hurme 2015, 106.) Tämän opinnäytetyön teemahaastattelun kysymykset ovat mielipidekysymyksiä, sillä ne koskevat haastateltavien henkilökohtaisia ajatuksia ja kokemuksia. Esimerkiksi kysymys 3. Oletko saanut tukimuodoista ja -toiminnoista tarpeeksi tietoa? perustuu täysin haastateltavan omaan mielipiteeseen.

Tämän opinnäytetyön aihe on sensitiivinen, joka vaikutti haastattelujen suorittamiseen. Sensitiivisen aiheesta tekee se, että mahdollisesti osallistujat joutuvat haastattelutilanteessa käsittelemään voimakkaita tunteita, kuten surua, vihaa, hämmennystä tai ahdistusta. Haastattelutilanteessa käsitellään henkilökohtaisia asioita, joten myös itse tilanne voi tuoda esiin näitä tunteita. Sensitiivisiä aiheita tutkittaessa, haastattelijan on oltava erityisen kiinnostunut aihealueesta ja ihmisen kokemuksista siihen liittyen. Tutkijan tai haastattelijan omakohtaiset kokemukset aiheesta on osattava käsitellä ennen haastattelujen suorittamista. Toisaalta taas, jos tutkijalle ei ole kokemusta aiheesta, on hänen paneuduttava siihen ja kuulusteltava, mitä tunteita ja ajatuksia aihe hänessä herättää. Haastattelijan on osattava käsitellä vaikeitakin asioita ja siten pystyä kanttelemaan haastattelutilannetta ja viemään sitä eteenpäin. (Hyvärinen, Nikander & Ruusuvoori 2017, 290.) Itse koen, että opinnäytetyötä varten tekemäni laaja tietoperusta kriiseistä auttoi minua haastattelijana. Hyvä tietoperusta auttoi minua vastaanottamaan haastatteluissa saamaani tietoa sekä kohtaamaan haastateltavat sensitiivisen työtteen kautta.

Valmistauduin haastatteluihin lataamalla älypuhelimeni sovelluksen, joka mahdollisti haastattelujen nauhoittamisen. Haastattelukysymykset kirjoitin ylös paperille, jolloin en tarvinnut tietokonetta itse haastattelutilanteessa. Tällöin haastatteluista tuli enemmän kahden ihmisen välinen vuorovaikutteinen tilanne, kuin virallinen haastattelu.

Ennen haastattelujen suorittamista pohdin myös haastateltavan ohjeistamista sekä tilanteen turvallisuutta. Haastateltavan ohjeistamisessa halusin tuoda esille haastattelun käyttötarkoituksen ja anonyymiyden. Lisäksi halusin kertoa, ettei haastattelun tarkoitus ole käydä läpi haastateltavan kokemia kriisejä, vaan keskittyä vain siihen, millaista tukea on saanut niistä selviytymiseen. Nämä kaikki kirjoitin ylös kysymyspaperin ylälaitaan, jotta muistin tuoda ne esille ennen varsinaisen haastattelun aloittamista.

Halusin noudattaa haastattelutilanteessa myös turvallisemman tilan periaatteita. En nähnyt tarpeelliseksi tuoda periaatteita esille haastateltavalle haastattelun alussa, mutta ne toimivat minulle, haastattelijalle, ohjenuorana haastattelutilanteissa. Suomen nuorisoalan kattojärjestö Allianssi ry on määritellyt turvallisemman tilan periaatteet seuraavanlaisesti. Ole avoin, kunnioita, älä oleta, puutu, kannusta ja rentoudu. Periaatteet ovat säännöt vihapuheesta vapaaseen keskusteluun, jossa jokaisella on oikeus omiin mielipiteisiin, sekä samalla vastuu valita, mitä sanoo ja miten sanoo. Periaatteiden avulla halutaan vähentää oletusten tekemistä, stereotyyppien esittämistä ja levittämistä, loukkaavia ja häiritseviä vertauksia, keskustelukumppanin osaamisen tai ymmärryksen arvioimista sekä toisen haukkumista. (Allianssi ry 2022).

Brennerin (1978) mukaan haastattelua ohjaavat myös mm. seuraavat säännöt. Haastattelijan on otettava huomioon haastateltavan oikeudet esimerkiksi vaitiolovelvollisuus. Molempien osapuolten on haastattelussa noudatettava yleisiä etikettisääntöjä, jotka koskevat vieraiden välistä kanssakäymistä. Näihin lukeutuu mm. tervehtiminen. Haastateltavan on myös annettava mahdollisimman totuudenmukaisia ja täydellisiä vastauksia. (Hirsijärvi & Hurme 2015, 101). Myös Brennerin asettamat ohjeet haastatteluun ohjasivat tämän opinnäytetyön teemahaastattelujen tekoa.

Varsinaisia haastatteluja lähdin toteuttamaan kesäkuussa 2022. Henkilöitä valitaan yleensä haastateltavaksi siksi, että he edustavat jotakin tiettyä ryhmää. Tutkimuksen tarkoitus määrää ryhmittymän. (Hirsijärvi & Hurme 2015, 83). Tämän opinnäytetyön aihe ja tutkimuskysymys itsessään määrittelee jo selkeästi, että on tarkoituksellista haastatella korkeakouluikäisiä nuoria. Korkeakouluissa opiskelevat nuoret ovat yleisesti 19–30-vuotiaita (Haapamäki 2022).

Haastatteluja suoritettiin 22.6.2022 – 24.8.2022. Haastatteluja saatiin yhteensä suoritettua kaksitoista. Haastattelujen tekemiseen oli tarkoitus hyödyntää Punaisen Ristin Varsinais-Suomen piirin Kesäklubia. Aikatauluhaasteiden vuoksi vain yksi kahdestatoista haastattelusta tehtiin Kesäklubin kautta 22.6. Yksi haastatteluista tehtiin Punaisen Ristin Nuorten Turvatalolla Benchmarkingin yhteydessä. Loput haastattelut suoritettiin kartoittamalla kohderyhmään sopivia nuoria lähipiiristä. Haastattelujen alussa kerroin haastateltavalle haastattelun tarkoituksen ja mihin haastattelua tullaan käyttämään. Kerroin, että haastateltava tulee näkymään opinnäytetyössä anonyyminä. Pyysin myös suostumuksen haastattelun äänittämiseen. Haastattelun äänittäminen on teemahaastattelulle tyypillistä, koska vain siten haastattelu saadaan suoritettua nopeasti, ilman katkoja. Haastattelutilanteesta tulee myös vapautuneempi ja luontevampi, kun haastattelijan ei tarvitse tehdä muistiinpanoja haastattelun aikana. (Hirsijärvi & Hurme 2015, 92.)

Jokaiseen haastatteluun meni aikaa noin kymmenen minuuttia. Useimmissa haastatteluissa kaikkia kysymyksiä ei tarvinnut esittää, koska vastaukset niihin tulivat ilmi jo edellisten kysymysten kohdalla. Teemahaastattelun luonne mahdollisti tämän, sillä teemahaastattelussa kysymysten järjestystä on myös mahdollista muokata, niitä voidaan poistaa tai lisätä, jos haastattelutilanne sitä vaatii (Hirsijärvi & Hurme 2015, 34). Jokaisessa haastattelussa lisäsin jo ennalta määrättyjen kysymysten sekaan tarkentavia lisäkysymyksiä. Lisäkysymysten avulla sain haastateltavan tarkentamaan jotakin tiettyä vastausta tai kertomaan hänen kokemuksistaan yksityiskohtaisemmin.

Nuoret haastattelun kohderyhmänä voi olla joskus haastava. Etenkin länsimaalaisissa kulttuureissa nuoruuteen kuluu etäännyminen aikuisten maailmasta, jolloin utelu nuorten asioista voi olla heille epämiellyttävää. Tällaisissa tilanteissa on saatava nuori tutkimuksen puolelle ja häntä on motivoitava ajatuksella, että hänen vastauksillaan ja kokemuksillaan on aidosti merkitystä. (Hirsijärvi & Hurme 2015, 134.) Minä en kokenut teemahaastattelujen pitämistä haastavaksi. Kaikki haastateltavat nuoret olivat motivoituneita vastaamaan kysymyksiin ja kertoivat avoimesti omista kokemuksistaan ja mielipiteistään. Uskon, että hyvä motivoituneisuus johtui haastatteluaiheen ajankohtaisuudesta. Suurin osa haastateltavista oli opiskellut Covid-19-pandemian aikana, joka loi heille väistämättäkin kosketuspinnan aihetta kohtaan. Lisäksi uskon, että omalla nuorella iälläni oli positiivinen vaikutus haastattelutilanteissa. Mielestäni sekä haastattelijan että haastateltavan nuori ikä, luo väistämättä haastattelutilanteesta tasa-arvoisen ja rennon tilanteen, jossa informaatio haastattelutilanteesta kulkee toiselta nuorelta nuorelle.

Litteroin nauhoitetut haastattelut mahdollisimman pian haastattelutilanteen jälkeen. Litteroinnilla tarkoitetaan ääni- ja kuvataallenteiden muuttamista tekstimuotoon. Tuloksena litteroinnista syntyy tekstiaineisto, joka muodostaa haastattelun tutkimusaineiston (Hyvärinen, Nikander & Ruusuvuori 2017, 367), tai tässä opinnäytetyössä, osan siitä. Kun haastatteluaineistot litteroitiin heti haastattelujen suorittamisen jälkeen, ei litteroinnista syntynyt työmäärä koitunut missään vaiheessa ylitsepääsemättömän suureksi. Yhtenä suurimpana haittana haastattelujen valitsemisessa kehittämistyön menetelmäksi voidaankin usein nähdä aika, joka haastattelujen tekemiseen menee. Sekä haastateltavien etsiminen, haastattelujen suunnitteleminen, että itse toteutus ja litterointi vievät kaikki aikaa. (Hirsijärvi & Hurme 2015, 35.)

Tässä opinnäytetyössä oleellista oli analysoida haastattelujen sanallista sisältöä eli suorittaa sisältöanalyysi. Sisältöanalyysin kannalta on tärkeää, että nauhoitteista litteroidaan sanatarkasti kaikki puhuttu. Myös täytesanat kuten *tuota* tai *niinku*. Sen sijaan taukoja, äänensävyjä tai äännähdyksiä ei tarvitse merkata litterointiin. (Hyvärinen, Nikander & Ruusuvuori 2017, 368.) Vaikka äänitteiden litterointi olikin aikaa vievää puuhaa, olisi aineistojen kuunteleminen ja analysointi vain nauhoitteilta ollut varsin työlästä. Samalla olisi ollut vaikeaa hahmottaa aineistoista syntyviä kokonaisuuksia ja erottaa yhtäläisyyksiä ja eroavaisuuksia haastatteluvastausten välillä.

Nauhoitettu aineisto sisältää valtavan määrän informaatiota, jota kaikkea on edes monen kuuntelukerran jälkeen mahdotonta huomata, saati merkata litteraatioon. Litteroidessa tutkijan onkin pohdittava, mitkä asiat käsiteltävässä aineistossa ovat tutkimuksen ja vuorovaikutuksen ymmärtämisen kannalta relevantteja ja mitkä eivät. (Hyvärinen, Nikander & Ruusuvuori 2017, 374.) Litteroinnin aikana aineisto myös anonymisoidaan, eli viimeistään tässä vaiheessa aineistosta poistetaan kaikki tiedot, joiden perusteella haastateltava olisi mahdollista tunnistaa. Käytännössä tämä tarkoittaa ihmisten nimien, työpaikkojen, asuinpaikkakuntien jne. poistamista tai vaihtamista. (Hyvärinen, Nikander & Ruusuvuori 2017, 375.)

Myös tämän opinnäytetyön teemahaastattelut anonymisoitiin litterointi vaiheessa. Vastauksista poistettiin lähinnä paikkakuntia ja korkeakoulujen nimiä. Vastaajien nimiä ei kysytty missään vaiheessa haastatteluja, joten niitä ei tarvinnut vaihtaa tai poistaa. Sen sijaan haastateltavilta kysyttiin heidän ikäänsä, joka oli oleellista haastatteluun vastanneiden ikähaarukan selvittämisen kannalta. Ikiä ei litteroitu pois.

Tallensin valmiit litteroidut aineistot samaan dokumenttiin ja annoin jokaisella haastateltavalle numeron. Numerot määräytyivät sen mukaan, missä järjestyksessä haastattelut tehtiin. Aineiston analysointi vaiheessa pystyin hakemaan Word -hakutoimintoa käyttäen vastauksia haastateltavan numeron perusteella, joka helpotti aineiston läpikäymistä. Aineiston analysoinnin helpottamiseksi, litteraatiot myös teemoiteltiin. Teemoittelulla tarkoitetaan aineiston jakamista osiin toistuvien teemojen perusteella (Ojasalo ym. 2015, 110). Teemoittelu on yksi perusmenetelmistä laadullisissa analyysissa ja sen avulla pyritään hahmottamaan tutkimusaineiston keskeisiä aihepiirejä ja teemoja (Jyväskylän yliopisto 2021). Teemoittelun jälkeen kävin aineistot läpi yksi kerrallaan ja tein niihin merkintöjä Word- ohjelman korostusväri -toiminnon avulla. Pääkohtien korostaminen tekstistä helpotti aineiston analysointia ja toi esiin oleelliset asiat.

4.2 Benchmarking

Benchmarking on kehittämistyön menetelmä, jonka perustana on kiinnostus siihen, kuinka toiset toimijat menestyvät ja toimivat. Benchmarkingilla halutaan tutustua ja tutkia menestyvää organisaatiota, sekä oppia sen hyvistä käytännöistä. Näitä käytäntöjä pyritään siten ottamaan käyttöön myös muualla. (Ojasalo, Moilanen & Ritalahti 2014, 186.) Käytännössä oman yrityksen suorituskykyä vertaillaan toisen vastaavan yrityksen suorituskykyyn. Samalla tutkitaan, jos vertailukohteen yrityksessä on käytäntöjä, jotka voivat toimia myös omassa yrityksessä, sen suorituskykyä nostattavasti. (Oberlo 2022.)

Benchmarking aloitetaan pohtimalla kehittämistä kaipaava kohde kuten sisäinen viestintä tai pakkaustehokkuus. Mitä selväpiirteisemmin kohde määritellään, sitä enemmän benchmarkingista voidaan saada irti. Kohteen määrittämisen jälkeen kartoitetaan sille vertailukumppanit eli organisaatiot, joissa kyseinen kehitystä kaipaava asia luonnistuu mahdollisesti paremmin. Kun benchmarking-kohteet, organisaatio tai organisaatiot on valittu, lähdetään niistä keräämään tietoa. Tiedon hankinnassa voidaan käyttää monia eri menetelmiä kuten tutustumiskäyn-
tejä tai haastatteluja. Tietoa voidaan hakea myös internetistä. Benchmarking-vierailu on normaalia yritysvierailua organisoidumpi. Vierailua varten on hyvä pohtia valmiita kysymyksiä organisaation työntekijöille sekä kirjata ylös, millaisia asioita vierailun aikana kannattaisi havainnoida. (Ojasalo, Moilanen & Ritalahti 2014, 186.) Tiedonkeruun jälkeen kerätty data käydään läpi ja hyvät kehitysajat otetaan talteen (Oberlo 2022). Benchmarkingissa on hyvä pitää mielessä, että kaikki benchmarking kohteen toteuttamat toimet eivät välttämättä sovellu sellai-

senaan kehitettävän organisaation toimintaan. On pidettävä huolta myös salassapidosta ja asianmukaisesta tietojen käsittelystä, sekä toiminnan laillisuudesta. (Ojasalo, Moilanen & Rita-lahti 2014, 186.)

Opinnäytetyöni benchmarking kohteena toimii Suomen Punaisen Ristin Nuorten Turvatalo Turussa. Turun Turvatalo on yksi Suomen viidestä Punaisen Ristin organisoimasta Turvatalosta. Muut talot sijaitsevat Helsingissä, Espoossa, Tampereella ja Vantaalla. (Punainen Risti 2022d.)

Vuonna 1980 Suomessa havahduttiin jopa päiviä kaduilla aikaansa viettävien nuorten ongelmiin (Kostet 2010, 154). Vaikea, epäselvä elämäntilanne, erinäiset yöpaikat ja kadulla eläminen johtivat nuoria myös muihin vaikeuksiin. Kaikkein selvimpinä ongelmat näyttäytyivät Helsingissä, jonne Suomen Punainen Risti perustikin ensimmäisen Turvatalon vuonna 1990. Vuoteen 2000 mennessä myös Tampereen, Vantaan, Turun ja Espoon Turvatalot oli perustettu. (Kostet 2010, 155.)

Turun Turvatalo avattiin marraskuussa vuonna 1994. Silloin Turvatalo oli tarkoitettu alle 18-vuotiaille nuorille, jotka kamppailivat ratkaisemattomien ongelmien parissa. Turvatalo tarjosi keskusteluapua, yösijan sekä ruokaa. Myös perhe- ja verkostotyö vakiintui nopeasti Turvatalon toimintaan, sillä suuri osa nuorista kamppaili perhesuhdeongelmien kanssa. Turvatalon toimintaa pyöritettiin aluksi noin kolmen kilometrin päässä Turun keskustasta. Tällä hetkellä se sijaitsee keskeisellä paikalla, aivan Turun ydinkeskustassa. (Kostet 2010, 155.)

Nykyisin Turun Turvatalo tarjoaa tilapäistä kriisimajoitusta ja keskusteluapua ympäri vuorokauden (Suvi 2022). Sen toiminta on jatkunut pitkälti samanlaisena, kuin vuonna 1994 ovet avatessa. Suurin muutos lienee asiakaskunnassa. Tällä hetkellä Turvatalon toiminta toimii nuorisolain (Nuorisolaki 1285/2016) puitteissa eli se on tarkoitettu kaikille alle 29-vuotiaille nuorille (Etholen-Rättö 2022). Turvatalon toiminta perustuu nuoren, sekä hänen läheistensä vapaaehtoisuuteen. Talolle voi tulla oma-aloitteisesti, mihin aikaan tahansa ja ilman ajanvarausta. Sen tarjoama apu ja tuki on maksutonta. (Punainen Risti 2022e). Turvatalon tarjoama keskusteluapu kattaa sekä yksilötapaamiset että perhekäynnit. Keskustelunaiheina voivat olla esimerkiksi nuorta mietityttävät henkilökohtaiset asiat tai koko perheen yhteiset huolenaiheet. Keskusteluapua on tarjolla aina yhdestä käynnistä pitkäkestoisempaan työskentelyyn. Majoituksen ja keskusteluavun lisäksi Turvatalo tarjoaa läheissovittelua, jonka tavoitteena on nuoren ja hänen läheistensä välisten ristiriitojen ratkaiseminen. Turvatalo tarjoaa myös tukea verkossa Se-kaisin-chatin kautta, tukee nuoria itsenäistymään, järjestää läheisneuvonpitoa, jossa tavoitteena

on laatia suunnitelma nuoren ja perheen tukemiseksi sekä pitää näpistyskeskusteluita alle viisitoistavuotiaille nuorille ja heidän vanhemmilleen, kun nuori on jäänyt kiinni näpistyksestä ensimmäisen kerran. (Nuorten Turvatalo 2022.)

Turvatalo valikoitu benchmarking kohteeksi opinnäytetyöni tilaajaorganisaation Suomen Punaisen Ristin Varsinais-Suomen piirin edustajan ehdotuksesta. Vaikka Turvatalo toimiikin saman järjestön alla kuin opinnäytetyön tilaajaorganisaatio, on se erillinen yksikkönsä, omine toimintatapoineen. Turvatalo tekee laajasti yhteistyötä Mieli ry:n eli Suomen Mielenterveys ry:n sekä Mieli ry:n Sekaisin Chatin kanssa, joten benchmarkingissa pääsin sivuamaan myös tätä yhteistyötä ja sen tarjoamia palveluita. Tilaajaorganisaatio Varsinais-Suomen piiri työskentelee osittain samojen asioiden äärellä Turvatalon kanssa. Siinä missä piiri tekee ehkäisevää työtä, on Turvatalon toiminta enemmän ratkaisukeskeistä (Jalonen 2022). Kohderyhmä on kuitenkin Turvatalolla ja piirin nuorisotyöllä iältään sama. Benchmarkingin tavoitteena oli saada tietoa jo toimivista tukimuodoista ja käytännöistä Punaisen Ristin Varsinais-Suomen piirin nuorisotyöhön.

Otettuani yhteyttä Turun Turvatalon henkilökuntaan ja sovittuamme benchmarking-päivän, lähdin pohtimaan sen toteutusta. Valitsin tiedonkeruumenetelmiksi tutustumiskäynnin, johon sisällytin haastattelun sekä havainnoinnin. Toivoin saavani haastatteluun ainakin kaksi Turvatalon työntekijää. Haastattelukysymyksiä pohtiessa, mietin mikä tieto on benchmarkingin kannalta hyödyllistä ja mikä ei. Minulle oli tärkeää saada haastattelusta myös pohjatietoa Turvatalosta ja sen arjesta, jotta pystyin hahmottaman toiminnan kokonaiskuvan ja vertaamaan sitä Piirin toimintaan. Kysymyksiä benchmarkingiin muodostui lopulta kaksitoista (liite 2). Kirjasin kysymykset valmiiksi opinnäytetyöpohjaan, johon suunnittelin kirjoittavani haastattelutilanteessa myös haastateltavien nimet. Toiseen tiedonkeruumenetelmääni, havainnointiin, valmis- tauduin pohtimalla asioita, joita haluan Turvatalon tiloista ja sen toiminnasta painaa mieleeni. Näitä olivat muun muassa tilojen fyysinen saavutettavuus ja turvallisuus. Havainnoinnin avulla tutkijan on mahdollista päästä tapahtumien luonnollisiin ympäristöihin ja nähdä toiminta käytännössä (Ojasalo, Moilanen & Ritalahti 2014, 114). Havainnointia suunnitelmassa on hyvä miettiä, millainen on tutkijan rooli havainnointitilanteessa. Toimiiko hän aktiivisena osallistujana vai ulkopuolisena tarkkailijana? (Ojasalo, Moilanen & Ritalahti 2014, 116). Tässä tapauksessa, kun kyseessä oli tilojen eikä vuorovaikutuksen havainnointi oli roolini tutkijana aktiivinen osallistuja.

Suoritin tutustumiskäynnin Turvatalolla 24.8.2022 kello 11. Vastassa minua talolla olivat Turun Turvatalon koordinaattori Susanne Etholen-Rättö sekä sosionomi harjoittelija Suvi. Päätimme tehdä ensin haastattelun ryhmähaastatteluna ja sen jälkeen tutustua Turvatalon tiloihin. Suoritin haastattelun taltioinnin samoin kuin teemahaastattelujen osalta. Äänitin haastattelun matkapuhelimeni nauhoitussovelluksella. Haastateltavien nimet kirjasin opinnäytetyöpohjaan, kuten olin suunnitellut. Näin varmistuin siitä, että nimet tulee kirjoitettua oikein. Koordinaattori Susanne sanoi voivansa esiintyä opinnäytetyössä koko nimellään, harjoittelijan kohdalle päädyimme mainitsemaan vain hänen etunimensä, Suvin.

Haastattelu kesti kokonaisuudessaan tunnin ja kaksi minuuttia. Haastatteluosuuden jälkeen harjoittelija Suvi piti minulle tutustumiskierroksen Turvatalon tiloissa. Tutustumiskäynnin aikana keskityin havainnoimaan ja esittämään Suville kysymyksiä mitä minulle heräsi tiloihin liittyen. Havainnointitekniikkana käytin strukturoimatonta havainnointia eli tahdoin saada aiheesta mahdollisimman paljon ja monipuolista tietoa. Strukturoimattoman havainnoinnin vastakohta on strukturoitu havainnointi, jossa todettu ongelma tai kysymys jäsenellään huolellisesti ennen havainnointia. (Ojasalo, Moilanen & Ritalahti 2014, 116.) Havainnoinnin tulokset pyritään aina kirjaamaan ylös välittömästi (Ojasalo, Moilanen & Ritalahti 2014, 114), näin myös minä toimin.

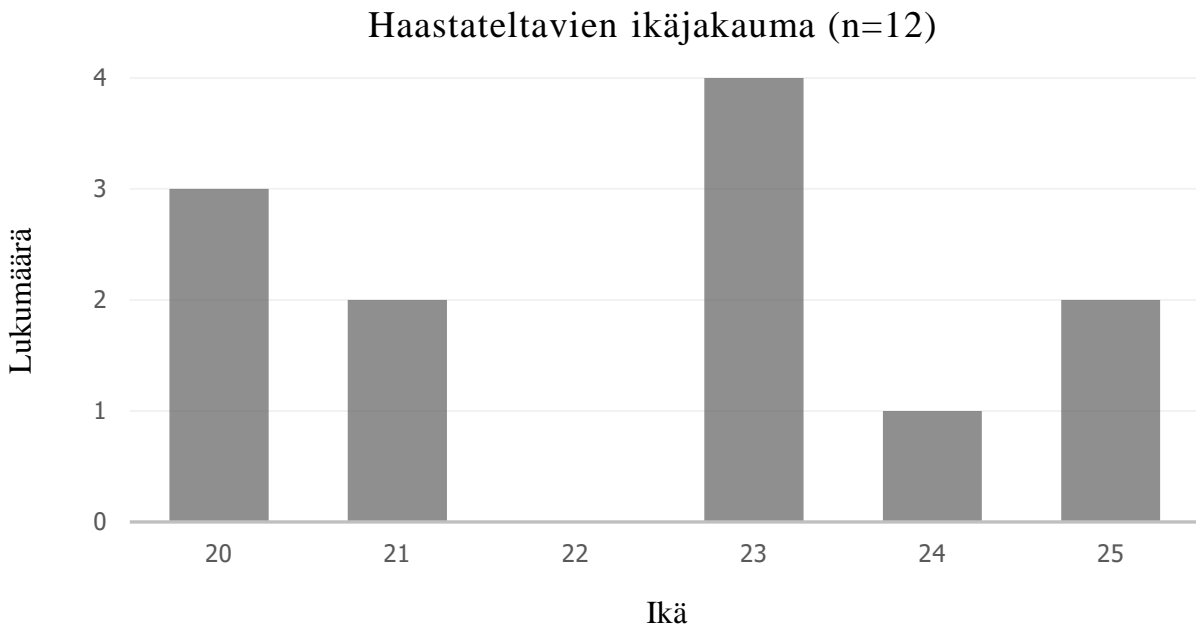
Litteroin äänitetyn ryhmähaastattelun samaan tapaan kuin teemahaastattelut. Teemahaastattelujen haastateltavien nimeämisessä olin käyttänyt numerointimenetelmää. Nyt kun haastateltavia oli vain kaksi ja heidän nimiään ei ollut tarkoitus anonymisoida kuin osittain tai ei ollenkaan, pystyin käyttämään litteraatiossa etunimien ensimmäisiä kirjaimia jaottelemaan puheenvuoroja. Ryhmähaastattelun litterointi ei vaatinut muuta anonymisointia, koska vastauksissa ei tullut ilmi mitään henkilökohtaista liittyen haastateltavien yksityiselämään. Litteroitu aineisto teemoiteltiin samaan tapaan kuin teemahaastattelujen aineistot helpottamaan sen analysointia.

5 TULOKSET JA ANALYSOINTI

Tämä luku käsittelee teemoja, jotka nousivat esille aineistoja analysoitaessa. Teemoja muodostui viisi. Teemat ovat: 1. Nuoret kaipaavat pitkäaikaista tukea, 2. Vertaistuen merkitys on suuri, 3. Koulun tarjoama tuki ei tavoita eikä vastaa tarpeeseen, 4. Kolmannen sektorin palveluille on tarvetta ja 5. Nuorisotyössä on keskityttävä viestimään oikein.

Teemat muodostuivat pitkälti teemahaastattelujen pohjalta. Benchmarkingia ja teemahaastatteluja analysoidessa tulikin lopputulemaan, että sen sijaan, että tilaajaorganisaation Punaisen Ristin Varsinais-Suomen piirin nuorisotyötä lähdetään muokkaamaan benchmarking-kohteen, Turun Turvatalon kaltaiseksi tai siitä lähdettäisiin suoraan hakemaan vaikutteita piirin toimintaan, olisi näiden kahden tehtävä yhteistyötä. Tämän ajatuksen pohjana toimi piirin nuorisoasiantuntija Jalosen mielipide siitä, että piirin olisi tulevaisuudessa keskityttävä niihin asioihin, joita vastaavat toimijat eivät jo tarjoa, sekä tehtävä yhteistyötä samankaltaisten toimijoiden kanssa. Tämä käy ilmi luvussa 2.2 Piirin nuorisotyö ja sen kehittäminen. Teemahaastatteluissa esille nousut epä tietoisuus Turvatalon toiminnasta ja benchmarkingissa tekemäni huomiot siitä, että nuorten tuen tarpeeseen vastaavaa toimintaa on jo olemassa, vahvistivat tätä ajatusta. Aineistoa analysoitaessa benchmarking tarjosi minulle kuitenkin kolmannen sektorin kokemuksen nuorten tukemisesta ja antoi näkökulmia viestintään liittyen. Lisäksi vierailu sai minut vakuuttuneeksi, että Turvatalon toiminta on tärkeää ja sille on kysyntää Turun alueella. Analyyseissa ei tulla vertaamaan piirin nuoristyötä Turvatalon työhön, sillä tätä ei nähdä työn tulosten kannalta hedelmällisimpänä vaihtoehtona. Sen sijaan analyyseissa tuodaan esille benchmarkingissa esille nousseita huomioita, joiden pohjalta piirin sekä Turvatalon toimintaa voidaan kehittää yhteistyön sekä viestinnän näkökulmasta.

Teemahaastatteluja, joihin syntyneet teemat pitkälti pohjautuvat, tehtiin ja analysoitiin kaksitoista kappaletta. Kaikki vastaajat olivat 20–25-vuotiaita. Vastaajien iät jakautuivat seuraavalla tavalla. Alareunan luvut kuvastavat ikävuosia, pystysuorat luvut lukumäärää.

Kuvio 3. Teemahaastatteluihin osallistuneiden nuorten ikäjakauma.

5.1 Nuoret kaipaavat pitkäaikaista tukea

Kahdeksan kahdestatoista teemahaastatteluihin osallistuneesta nuoresta kertoi kaipaavansa kriisitilanteissa pitkäaikaista tukea. Myös Hedreniuksen ja Johanssonin teoksessa Kriisituki, todetaan, että yleisesti kriisitukea kaipaavat toivovat pysyvänsä tuen piirissä niin, ettei tukea tarvitse aina etsiä uudelleen (Hedrenius & Johansson 2016, 50).

Pitkäaikaisen tuen tarve oli yksi teemahaastatteluista esille noussut pääteema. Viisi vastanneista nuorista kertoi, että oli hakenut kriisitukea joko oppilaitoksen, julkisen terveydenhuollon tai kouluterveydenhuollon kautta. Kolme heistä kertoi, että saatu tuki ei ollut kestoaltaan riittävää. Yksi heistä ei ollut saanut tukea.

”Hetkellistä helpotusta on tarjolla, sen jälkeen on aika yksin” (H1)

Teemahaastatteluista käy ilmi, että nuoret kaipaavat kriisitilanteesta selviytymiseen jatkuvaa tukea ja mahdollisuutta käsitellä tapahtuneita asioita useaan otteeseen. Kaksi teemahaastatteluihin osallistuneista nuorista kertoi, että kriisistä selviytymiseen voi mennä jopa vuosia. Yksi haastatteluun vastanneista mainitsi, että pitkäaikaisen tuen saaminen on merkittävää myös siksi,

että kriisi voi muuttaa muotoaan kriisitilanteen aikana ja sen jälkeen, jolloin tukea uusien asioiden käsittelemiseen tarvitaan moneen otteeseen. Nuoret toivat haastatteluissa esille myös sen, kuinka henkisesti kuormittavaa jatkuvan tuen hakeminen on. Kaksi nuorista toi esille tapahtumia, joissa he olivat käyneet pitkän hakuprosessin tuen saamiseksi. Muutaman tukikerran jälkeen he joutuivat käymään prosessin uudelleen, saadakseen lisää keskusteluapua kriisistä selviytymiseen. Molemmat nuorista kertoivat tilanteen olleen epätoivoinen ja henkisesti raskas, koska suurin osa voimavaroista meni normaalista arjesta selviytymiseen kriisin keskellä.

Nuoret kertoivat hakevansa tukea kriisitilanteissa perheeltä, ystäviltä, terveydenhuollolta, kouluterveydestä, harrastuksien kautta sekä sosiaalisesta mediasta. Jokainen vastanneista mainitsi perheen tärkeyden kriisitilanteista selviytyessä. Kuitenkin puolet heistä koki, ettei halua vaivata perhettään useaan otteeseen samoilla ongelmilla ja murheilla. Nämä nuoret kokivat, että pitkäaikaista ja tiivistä kriisiapua olisi mieleisempää hakea itselle vieraalta henkilöltä, kuin läheisiltään.

”Usein kriisi kestää kauan ja silloin ei halua vaivata läheisiään jauhamalla siitä samasta asiasta uudelleen ja uudelleen” (H10)

Benchmarkingista käy ilmi, että Punaisen Ristin nuorten Turvatalo Turussa tarjoaa pitkäaikaista tukea ja keskusteluapua. Turvatalo ei tarjoa terapiaa, vaan mahdollisuutta keskustella mieltä vaivaavista asioista luotettavan aikuisen kanssa. Nuori voi tulla Turvatalolle myös ilman ajanvarausta, kun kriisitilanne yllättää tai hän kokee tarvitsevänsä tukea. Keskusteluavun antamista Turvatalon toimesta jatketaan niin kauan, kuin nuorella itsellään on siihen tarvetta. Turun Turvatalolla käykin vuodessa noin 150–200 keskusteluasiakasta (Etholen-Rättö 2022), joka kertoo toiminnan tarpeellisuudesta. Turvatalo nousi esille jokaisessa teemahaastattelussa minun toimestani. Kuitenkin vain kaksi haastateltavista tiesi Turvatalon ja sen toiminnan. Kymmenen nuorista ei ollut tietoisia Turvatalosta ja sen tarjoamasta pitkäaikaisesta keskustelutuki mahdollisuudesta. Jos useampi nuori olisi tietoinen Turvatalon tarjoamasta tuesta, voisi sen kaltaiselle toiminnalle olla vieläkin enemmän tarvetta.

5.2 Vertaistuen merkitys on suuri

Yksitoista teemahaastatteluihin osallistuneista nuorista mainitsi vertaistuen merkityksen kriisitilanteissa. Nuoret kokivat vertaistuen olevan tukea oman ikäisiltä nuorilta, jotka ovat samassa

elämäntilanteessa tai kriisitilanteessa. Kahdeksan nuorista kertoi saaneensa vertaistukea ystäviltään tai luokkalaisiltaan muun muassa koronakriisin aikana.

”[Kriisitilanteessa] kaipaa ymmärtäväisyyttä. Vertaistuki on parasta, kun asioita voi jakkailla ilman, että tarvitsee välttämättä löytää vastauksia” (H8)

” Sit kun huomaa, että se toinen onkin miettiny ihan samoja juttuja kun mä, niin ei aattele enää, että se vika on mussa tai että mä oon jotenkin sekasin.” (H2)

Teemahaastatteluista tuli ilmi, kuinka suuri rooli sosiaalisella medially on vertaistuen saamisessa. Seitsemän kahdestatoista nuoresta kertoi hakeneensa kriisin aikana tukea sosiaalisesta mediasta. Tukea haettiin esimerkiksi keskustelupalstoilta kuten anonyymistä viestintäsovelluksesta Jodelista. Kuusi nuorista kertoi hakeneensa tukea sekä keskusteluseuraa koronasulun aikana. Kolme heistä mainitsi hakeneensa helpotusta Ukrainan sodan aiheuttamien pelkotilojen lieventämiseksi. Nuoret mainitsivat vertaistuesta keskusteltaessa, hakevansa samalla ajatuksilleen hyväksyntää ja yhteisöllistä tunnetta.

Nuoret kertoivat teemahaastatteluissa, että sosiaalisesta mediasta haettavalla tuella on myös haittapuolensa. Osalle nuorista keskustelupalstojen lukeminen kriisitilanteessa on pahentanut oloa ja saanut luomaan uhkakuvia tulevista tilanteista. Yksi nuorista toi esille sen, kuinka kriisitilanteessa mediakriittisyys kärsii.

”Ei siinä pahan olon keskellä mieti, mikä niistä lukemista asioista on totta ja mikä ei. Sitä uskoo kaiken, mitä lukee, koska mistään ei voi olla varma.” (H2)

Tilaaorganisaation on pitkälti mahdotonta lähteä hillitsemään nuorten sosiaalisen median käyttöä kriisien aikana, eikä se ole myöskään tarpeellista. Itse näen sosiaalisen median vertaistuen hakemiseen pääosin hyvänä väylänä, etenkin silloin kun nuoren lähipiiristä ei löydy vertaistukea kriisitilanteeseen. Tällöin vertaistukea voidaan hakea suuremmasta joukosta ihmisiä eli esimerkiksi sosiaalisen median kautta.

Jotta piiri voisi auttaa nuoria käsittelemään median luomia uhkakuvia kriisien aikana, olisi sen keskityttävä viestimään mediakriittisyydestä sekä kriisien faktatiedoista. Sen sijaan, että nuoret hukuttaisivat ajatuksensa eri tahojen tuottamaan, kyseenalaiseenkin sisältöön, voisivat he hakea

faktapohjaista tietoa Punaisen Ristin sosiaalisesta mediasta. Faktojen lisäksi nuorille suunnatussa sisällössä olisi tuotava ilmi se, ettei nuori ole yksin ajatustensa kanssa sekä kertoa auttavista tahoista. Tämä käy ilmi teemahaastatteluista.

5.3 Koulun tuki ei tavoita eikä vastaa tarpeeseen

Korkeakouluopiskelijoille on tarjolla erilaisia tukimuotoja henkisen hyvinvoinnin tueksi usealla eri sektorilla (Mielen päällä 2022). Kuitenkin kymmenen teemahaastatteluihin vastanneista nuorista toi esille sen, kuinka korkeakouluista ei saa tietoa kaupungin tai kolmannen sektorin tarjoamista tukimahdollisuuksista tai tarjottu tieto ei ole tarpeeksi jäsenneiltyä ja selkeää.

”Koulun tarjoama tieto on epämääräistä, ei ole varmuutta mihin [auttavalle taholle] voi mennä minkäkin asian kanssa” (H3)

Seitsemän vastaajista toi esille uuden opiskelijan ja paikkakuntalaisen näkökulman asiaan. Nuoret kertoivat, kuinka tuoreena turkulaisena on ollut entistäkin haastavampaa löytää avun luokse, kun palvelukenttä on täysin vieras. Nuoret toivovat, että tieto palveluista tulisi koulun kautta, koska koulu on juuri paikkakunnalle muuttaneelle nuorelle monesti ensimmäinen ja ehkä myös ainoa kontakti uuteen ympäristöön.

Yhdeksän haastatelluista nuorista oli sitä mieltä, että koulu on tuonut esille Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön eli YTHS:n ja oppilaitoksen omia tukimuotoja opiskelujen alussa. Kuitenkin kaikki kaksitoista nuorta toivat esille korkeakoulujen ja YTHS:n epäkohdat. Suurin epäkohdista oli kohtuuttoman pitkä jonotusaika. Kolme nuorista ei ollut edes yrittänyt päästä korkeakoulunsa tai YTHS:n mielenterveyttä tukevien palveluiden pariin, koska oli kuullut ystävil-tään kokemuksia kuukausia kestävästä jonoista.

”Jos jonotusaika vaiks psykologille kestää neljä kuukautta, niin en mä ainakaan jaksa edes yrittää. Esim neljän kuukauden aikana jonkun elämä voi romuttua jo aika paljon pahemmaks, mitä se oli silloin, kun se lähti hakemaan apua” (H4)

Jonotusajan lisäksi esille nousi ajatukset siitä, ovatko omat murheet tarpeeksi isoja, jotta niiden kanssa voi mennä ammattilaisen luokse. Nuoret olivat myös huolissaan siitä, vievätkö jonkun toisen paikan, joka tarvitsee apua enemmän, jos hakeutuvat korkeakoulunsa tai YTHS:n avun

piiriin. Vain yksi teemahaastatteluun vastanneista nuorista oli hakenut koulupsykologille korkeakoulunsa kautta. Hän jonotti psykologille useamman kuukauden.

”Oon hakeutunut ite koulupsykologille ja keskustelemaan yliopistopapin kanssa. Koulupsykologille oli vaikea päästä, jonotin joku pari kuukautta.” (H3)

Kaksi haastateltavista oli hakenut ja päässyt YTHS:n tarjoamalle psykologille. Molemmat olivat pettyneitä palveluun, sillä psykologi tapasi heitä vain viisi kertaa. Kumpikaan nuorista ei ollut saanut tarvitsemaansa tukea näistä viidestä kerrasta. Kriisin käsittely oli vielä kesken, kun YTHS:n psykologille ei ollut enää asiaa. Toisen nuorista YTHS oli ohjannut eteenpäin, jotta kriisin käsittely voisi jatkua. Toinen nuorista jäi omien sanojensa mukaan ”oman onnensa nojaan”. Kaikki kaksitoista nuorta olivat yhtä mieltä siitä, että YTHS ei tarjoa pitkäaikaista tukea, vaan ohjaa nuoria eteenpäin muiden palveluiden pariin.

”YTHS:n rooli on outo siinä, että he tapaa mua pari kertaa ja heittää mut pihalle. Tai mä ymmärrän, jos se on resurssi kysymys, mut mun mielestä toi ei oo kauheen ideaalia.” (H12)

”Sain käydä siellä sen viis kertaa ja sitten se loppus. Emmä tiiä sainko mä siitä kauheesti irti, kun tiesin, että se oli vaan sellasta tilapäistä [apua] ja kohta mun pitäis taas jutella uudelle ihmiselle nää samat asiat.” (H9)

5.4 Kolmannen sektorin palveluille on tarvetta

Teemahaastatteluista kävi ilmi, että useimmat nuoret eivät ole tietoisia kolmannen sektorin palveluista ja kriisituki mahdollisuuksista. Sen sijaan ne nuoret, jotka ovat löytäneet tiensä kolmannen sektorin palveluiden pariin, toivoivat löytävänsä sinne aiemmin.

”Mielummin menisin kolmannen sektorin pitkäaikaisiin palveluihin suoraan ja jättäisin ne pari YTHS:n tai koulun tarjoamaa [psykologi tms.] kertaa välistä.” (H12)

Sekä teemahaastatteluissa että benchmarkingin ryhmähaastattelussa tuli ilmi ajatuksia ja kysymyksiä liittyen siihen, tarvitsevatko nuoret aina psykologin tai terapeutin palveluita. Useassa teemahaastattelussa nousi esille vain tarve keskustella toisen ihmisen kanssa ja saada omalle kriisitilanteelle uutta näkökulmaa ulkopuoliselta taholta. Nuoret kaipaavat matalan kynnyksen

keskusteluapua, enemmän kuin ammatillisapua. Turun Yliopiston Mielen päällä -hankkeen Palvelupilvestä käy ilmi, että tällaista matalankynnyksen keskusteluapua on Turunkin alueella tarjolla (Mielen päällä 2022). Olisiko tässä piirin ja erityisesti osastojen paikka saattaa tarjonta ja kysyntä yhteen? Ei vain Turussa, vaan koko piirin alueella.

Yhteisöpedagogina minulle herää myös ajatuksia siitä, miksi kolmannen sektorin tuottama kriisityö ei voisi olla ennaltaehkäisevää. Maailmanlaajuiset pandemiat, sodat ja uhkakuvat tuskin tulevat vähentymään seuraavien vuosien aikana. Jos nuorille kerrotaisiin enemmän kriiseistä, kriisioireilusta ja avun saamisesta, eikö kriisi olisi edes vähän helpompi kohdata? Jos nuorille kerrotaisiin jo ennen kriisitilanteen syntyä, mistä hän voi hakea matalan kynnyksen apua tai ammatillisapua, eikö sitä olisi helpompi hakea, sitten kun sille on tarvetta? Jos kertoisimme nuorille, että kriisitilanteissa ei aina tarvitse jaksaa ja on ok, jos voimat loppuvat kesken, eikö tämä vähentäisi nuorten tunnetta epäonnistumisesta ja auttaisi selviytymään kriisin keskellä?

On selvää, ettemme voi poistaa nuorten avun tarvetta ennakoimalla, emmekä lievittää kriisien tuomaa surua ja pelkoa, mutta voimme pitää huolen siitä, etteivät nuoret jää yksin, kun kriisitilanne ravistelee elämää. Piirin ja osastojen järjestämä sosiaalisen median sisältö tai luennot esimerkiksi Turun Ylioppilaskylän alueella tai korkeakouluissa toisi nuorille tiedon kriiseistä ja niiden vaikutuksista. Samalla Piirin ja osastojen olisi mahdollisuus kertoa alueen tukimahdollisuuksista. Olennaista, tällaisen luentomaisen toiminnan järjestämisessä on se, että sitä tehdään toistuvasti ja kaikki korkeakoulut huomioiden. Toimintaa olisi hyvä tehdä yhteistyössä oppilaitosten kanssa, niin, että tieto vietäisiin nuorien luo kouluihin. Tässä korostuisi myös osastojen merkityksellisyys ja tarpeellisuus, koska piirin yksin on haastavaa levittää tietoa koko piirin alueelle, niin, että se tavoittaa kaikki nuoret.

Ennaltaehkäisevän kriisityön lisäksi erityisesti Turun alueella olisi kiinnitettävä huomiota myös päihteitä käyttävien nuorten hyvinvointiin. Benchmarkingissa kävi ilmi, että nuori ei voi mennä Turvatalolle päihteiden, esimerkiksi alkoholin vaikutuksen alaisena. Jos yli 18-vuotias nuori kokee, että hänellä ei ole yösijaa ja hän on nauttinut päihteitä, voi hän jäädä ilman minkäänlaista yösijaa. Tilanne on ongelmallinen siinä mielessä, että alkoholikulttuuri on Suomessa juuri korkeakouluelämässä vahva. Korkeakouluopiskelijat käyttävät alkoholia yli riskirajojen, jolloin alkoholin käytön haittavaikutuksen korostuvat. Kerralla nautitut määrät ovat jopa vaarallisen suuria (Kekäle, Rantanen & Rämä 2021). Uudet opiskelijat juovat itsensä humalaan syksyn aikana joka viikko, usein monia kertoja viikossa. Ryhmäpaine alkoholin nauttimiseen on valtava. Kukaan ei halua olla porukan ainoa, joka ei ota shottia. (Hakulinen 2022.)

” – Ajattelen ehkä meneväni selvinpäin, mutta sitten kello onkin kolme aamulla, ja olen taas hirveässä humalassa jossain jatkoilla - se on aika painostava tilanne, kun se viinapullo tulee omalle kohdalle ja muut huutavat, että juo.” (Hakulinen 2022)

Alkoholin nauttimista ei pitäisi aina nähdä nuorten omana valintana ja ”ongelmana”. Korkeakouluelämässä se ei aina ole valinta vaan itsestäänselvyys. Suomalaiselle kulttuurille tyypillisesti alkoholi voidaan nähdä myös ratkaisuna muihin ongelmiin. Yksi teemahaastatteluun osallistuneista nuorista kertoi käyttäneensä koronasulun aikana enemmän alkoholia kuin opiskelijatapahtumien pyöriessä. Hän turrutti alkoholilla ahdistustaan ja yksinäisyyttään.

Kolmannen sektorin kattavilla palveluilla ei ole tarkoitus korvata julkista puolta. Kolmannen sektorin tekijöiden olisi kiinnitettävä entistä enemmän huomiota niihin ongelmiin, joita julkinen sektori ei pysty ratkaisemaan esimerkiksi resurssien takia. Vaikka Turunkin alueella vaikuttaa kymmeniä kolmannen sektorin toimijoita, tämän aineiston perusteella, niiden tarjonta ei aivan vastaa tarpeeseen tai ne eivät tavoita nuoria. Korkeakouluopiskelijoiden alkoholin liikkäyttöä ei ratkaista tarjoamalla alkoholittomia tapahtumia tai kertomalla, ettei alkoholia tarvitse nauttia. Olen huomannut, että muun muassa opiskelijoille suunnatuissa appro -tapahtumissa shotti mehua tai vettä maksaa saman verran kuin shotti viinaa, joka kumoaa täysin kannustamisen alkoholittomiin vaihtoehtoihin. Kerätyistä aineistoista voidaan päätellä, että opiskelijoiden ahdistuneisuutta ei ratkaista listaamalla korkeakoulun verkkosivulle auttavia tahoja. Tahot ja apu on tuotava opiskelijoiden luokse.

Korkeakouluopiskelijat elävät elämän murrosvaiheessa, harvan tulevaisuuden suunta on selvillä, kun koulu alkaa. Kolmas sektori pystyy auttamaan nuoria pitämällä heidän puoliaan, kun nuorten omat voimat ei siihen riitä. Kolmannen sektorin on nähtävä nuorten hätä kriisien keskellä ja ajateltava nuorten hyvinvointia koko yhteiskunnan tulevaisuuden kannalta ja siten painostettava siihen.

5.5 Nuorisotyössä on keskityttävä viestimään oikein

Kaikki neljä aiempaa alalukua kantavat läpi yhtä yhteistä teemaa: viestintä. 2020-luvun nuorisotyössä ja mediayhteiskunnassa on keskityttävä viestimään nuorille oikein ja paljon. Kuten tilaajaorganisaation nuorisotyön asiantuntija Elina Jalonen suullisessa tiedoksiannossaan sanoi, on turhaa lähteä tuottamaan samalle alueelle useita samoja toimintoja (Jalonen 2022). Sen si-

jaan alueen toimijoiden olisi tehtävä nuorisotyön saralla yhteistyötä ja osattava kertoa asiakkailleen kaikista alan palveluista ja mahdollisuuksista. Tällöin apua tarvitseva nuori pysyy jatkuvasti palveluiden parissa ja avun ketju ei katkea. Tämän vuoksi myös benchmarking materiaalin analysoiminen muutti muotoaan vertailevasta, yhteistyötä kehittäväksi.

Viestinnässä on kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, kuinka kohderyhmä tavoitetaan. Tämän opinnäytetyön kohderyhmää ajatellen ja tilaajaorganisaation aiempiin kokemuksiin viitaten, korkeakouluikäiset nuoret tavoitetaan parhaiten korkeakouluista ja opiskelijatapahtumista. Korkeakouluopintojen ensimmäisten viikkojen aikana uudet opiskelijat saavat usein kattavan tietopaketin alueen tukimahdollisuuksista. Kolmen tai neljän vuoden opiskelujen jälkeen tämä tieto on kuitenkin unohtunut. Nuorisotyön ja kolmannen sektorin toimijoiden olisi syytä kiinnittää jatkossa enemmän huomiota myös akateemisesti vanhemmille opiskelijoille sekä vaihto-oppilaille viestimiseen. Kuten tilaajaorganisaation nuorisoasiantuntija Jalonen mainitsikin suullisessa tiedoksiannossaan, on viestinnässä otettava huomioon kansainvälisyys ja nuorten halu matkustaa, sekä vaihtaa paikkakuntaa. Viestinnän on siis oltava kielellisesti tavoitettavaa sekä jatkuvaa.

Benchmarking-ryhmähaastattelun aikana Turvatalon harjoittelija Suvilta ja koordinaattori Sussannelta syntyi osuvaa keskustelua viestintään liittyen:

”Tietääköhän korkeakouluikäiset, että ne edes on Turvatalon kohderyhmää? Koska mä en välttämättä tietäisi.” (Suvi 2022)

”Niin, ei välttämättä tiedä. Sitähän ei lue edes Turvatalon nettisivuilla.” (Etholén-Rättö 2022)

Keskustelu vahvisti teemahaastatteluista syntyneitä ajatuksia siitä, että nykyinen tieto palvelujen saatavuudesta ei tavoita nuoria tai sitä ei ole. Alla olevasta kuviosta tulee ilmi tiivistetysti mihin asioihin nuorisotyön kriisiapua koskevassa viestinnässä olisi hyvä kiinnittää huomiota. Kuvion kohdat perustuvat teemahaastattelujen ja benchmarkingin analysoinnista esille tulleisiin viestintää koskeviin epäkohtiin.

Kiinnitä näihin huomiota, kun viestit nuorille tukimahdollisuuksista:
Viesti toiminnastasi kohderyhmä huomioiden. Huomioi ryhmän ikä ja asuinpaikkakunta tai -alue. Pohdi, mistä kyseisen kohderyhmän tavoittaa parhaiten.
Vie tieto nuoren luo, älä oleta hänen löytävän sitä itse. Vie tieto sinne, missä nuori viettää aikaa. Vie tieto moneen paikkaan.
Tuo viestinnässäsi esille kuinka nuori voi hakea apua. Selkeät yhteystiedot.
Tutustu muiden toimijoiden toimintaan, jotta osaat ohjata nuorta hänen tarpeitaan vastaavan palvelun pariin.
Jatka asiasta viestimistä, yksi kerta ei riitä, eikä tavoita kaikkia. Tee suunnitelma viestimisestä, jotta se tulee tehtyä.
Huomioi nuorten kansainvälisyys. Panosta kielelliseen saavutettavuuteen.

Kuvio 4. Ohjeet, kuinka viestiä nuorille tehokkaammin kolmannen sektorin tarjoamista tukimahdollisuuksista.

5.6 Yhteenveto analyysista ja tuotos

Norjalainen tutkijapariskunta Kari ja Atle Dyregrov Bergen tekivät vuonna 2008 tutkimuksen kriisituesta. Tutkimus osoittaa, että sen sijaan, että kriisitilanteessa olevaa ihmistä kehoitetaan puhumaan ammattilaiselle tai läheiselle, puhuttaisiin näiden molempien tukimuotojen tarpeellisuudesta, sillä usein henkilö tarvitsee niistä kumpaakin. (Hedrenius & Johansson 2016, 50.) Tämän opinnäytetyön tulokset sekä tietoperusta heijastavat hyvin pariskunnan tutkimuksen tuloksia. Tuloksista käy ilmi, että suomalaiset korkeakouluikäiset nuoret kaipaavat vertaistukea sekä pitkäaikaista keskustelutukea selviytyäkseen elämän kriiseistä.

Lisäksi nuoret toivovat olevansa enemmän tietoisia siitä, millaisia tukimuotoja ja mahdollisuuksia heidän asuinpaikkakuntansa tarjoaa. Nuoret kokevat, että tällä hetkellä heille tarjottu tieto on epämääräistä, eikä auta kriisihetkellä hakemaan apua. Sen sijaan he ovat tietoisia korkeakoulujen ja kouluterveydenhuollon tarjoamista palveluista, mutta nämä palvelut eivät vastaa nuorten tarpeeseen. Kolmannen sektorin tarjoamille tukipalveluille on tarvetta, mutta niistä viestiminen on vajavaista ja niukkaa. Nykyinen kolmannen sektorin tarjonta ei tavoita sitä tarvitsevia.

Toisin kuin opinnäytetyötä aloittaessa oletettiin, ei Punaisen Ristin Varsinais-Suomen piirin ole tarpeellista lähteä toteuttamaan nuorille suunnattua pitkäaikaista kriisitukea, koska sellaista on jo tarjolla Turun alueella esimerkiksi benchmarking -kohteen Turun Turvatalon tarjoamana. Sen sijaan piirin kannattaa keskittyä siihen, että tieto Turvatalon toiminnasta tavoittaa nuoret. Lisäksi jos kysyntä Turvatalon toiminnalle lisääntyy parannellun viestinnän kautta, olisi piirin yhdessä Turvatalon, sekä mahdollisesti myös osastojen kanssa, mietittävä toiminnan laajentamista, jotta jokaiselle tukea tarvitsevalla nuorella on mahdollisuus saada apua. Tällä hetkellä Turun Turvatalolla työskentelee seitsemän työntekijää (Etholen-Rättö 2022). Nykyiset Turvatalon resurssit eivät riittäisi, jos sen asiakasluvut kasvaisivat esimerkiksi puolella. Turvatalon kaltaista toimintaa olisi syytä laajentaa myös koko piirin alueelle, sillä useassa kaupungissa ja kunnassa nuorille suunnatut tukimuodot ovat vielä vähäisemmät kuin Turussa. Toiminnan laajentaminen edellyttää piirin ja Turvatalon tiivistä yhteistyötä.

Tilaaorganisaation suullisessa tiedoksiannossa sekä analyyseissa nousi esille tarve huomioida tietyt ryhmät kuten kansainväliset ja päihteitä käyttävät nuoret. Kansainvälisillä nuorilla viitataan tässä nuoriin, jotka ovat asuneet tai työskennelleet ulkomailla ja heidän suomen kielen taitonsa on heikkoa (Leppänen, Lähdemäki, Mokka, Neuvonen, Orjasniemi & Ritola 2013). Kansainväliset nuoret tulee huomioida erityisesti viestinnän näkökulmasta. He eivät tavoita tietoa samalla tavalla kuin suomea äidinkielenään puhuvat nuoret kielimuurin vuoksi. Päihteitä käyttäviä nuoria ajatellen, korkeakoulukulttuuria on vaikeaa lähteä muuttamaan vähemmän päihteiden käyttöä kannustavaksi. Sen sijaan olisi etsittävä ratkaisuja siihen, kuinka päihteitä vahvasti käyttäviä nuoria voidaan tukea yksilöllisesti, etenkin silloin kun päihteet nähdään ratkaisuna kriiseihin.

Tilaaorganisaation Punaisen Ristin Varsinais-Suomen piirin on tulevaisuuden nuorisotyössä hyödynnettävä piirin laajuutta. Piirin on osattava yhdessä paikallisosastojen kanssa viestiä nuorille heidän asuinpaikkakuntansa tuki mahdollisuuksista. Piirin on kannustettava paikallisosastoja yhteistyöhön alueiden toimijoiden kuten korkeakoulujen ja kolmannen sektorin muiden toimijoiden kanssa, niin, että osastot pystyvät tarjoamaan nuorille oikeita tukimahdollisuuksia, oikealla hetkellä. Piirin ei ole tarvetta lähteä tarjoamaan kaikkia tukimuotoja suoraan piirin tai osastojen sisältä. Jo piirin alueella olemassa olevia palvelumuotoja ei ole syytä lähteä kopioimaan, koska tehdyn analyysin perusteella on selvää, etteivät nuoret tavoita nykyisiäkään palveluja.

Analyysin perusteella, kokosin materiaalista syntyneet ideat piirin nuorisotoiminnan kehittämiseksi yhteen listaan. Lista toimii tämän opinnäytetyön tuotoksena ja tarjoaa tilaajaorganisaatiolle tiivistetyssä muodossa toimet, joiden avulla se pystyy tulevaisuudessa vastaamaan paremmin nuorten tuen tarpeeseen kriisitilanteiden aikana.

Ideat piirin ja sen osastojen nuorisotoiminnan kehittämiseksi	
	Verkostotyön vahvistaminen:
	-Yhteistyö Punaisen Ristin Turun Nuorten Turvatalon kanssa
	-Laajentaa Turvatalon toimintaa koko piirin alueelle
	-Yhteistyö korkeakoulujen kanssa
	-Yhteistyö muiden kolmannen sektorin toimijoiden kanssa
	-Saattaa alueiden kriisiaputarjonta ja apua tarvitsevat nuoret yhteen
	Viestintään panostaminen:
	-Tehostaa Turvatalon toiminnasta viestimistä
	-Viestiminen tai luennointi mediakriittisyydestä
	-Faktatiedon jakaminen sosiaalisessa mediassa kansainvälisten kriisitilanteiden vallitessa
	-Ennaltaehkäisevän kriisiavun tuottaminen esimerkiksi sosiaalisen median sisällön tai luentojen avulla
	-Tehostaa kriisiavusta viestimistä nuorille
	-Vie tieto alueen tukipalveluista nuorten luo
	-Tee kriisiavusta viestimisestä jatkuvaa ja saavutettavaa
	Kohderyhmän huomioiminen:
	-Huomioi kohderyhmän ikä ja saavutettavuus viestintää suunniteltaessa
	-Huomioi kansainväliset nuoret kriisiavusta viestittäessä
	-Huomioi alkoholia runsaasti käyttävät nuoret kriisiavun yhtenä kohderyhmänä

Kuva 2. Lista kehittämisideoista tilaajaorganisaation nuorisotoiminnan kehittämiseksi.

6 LOPUKSI

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli tarjota tilaajalle, Punaisen Ristin Varsinais-Suomen piirille tieto siitä, millaista tukea korkeakouluikäiset nuoret kaipaavat elämän kriisitilanteissa ja sitä kautta tarjota ideoita nuorisotyön kehittämiseksi niin piirille kuin sen osastoillekin.

Opinnäytetyön tutkimuskysymys oli, Millaista tukea korkeakouluikäiset nuoret kaipaavat elämän kriisitilanteissa? Vastauksia lähdettiin hakemaan kahden eri kehittämistyön menetelmän avulla. Menetelminä käytettiin nuorille tehtyjä teemahaastatteluja sekä benchmarkingia eli vertaisarviointia Turun Turvatalolle. Teemahaastattelut tarjosivat työlle sen, mitä lähdin niistä hakeaman. Ne toivat esiin nuorten mielipiteitä ja ajatuksia.

Tehty benchmarking osoittautui kehittämään toimintaa eri näkökulmasta, mitä oli alun perin ajateltu. Opinnäytetyötä aloittaessani ajattelin hakevani ideoita piirin nuorisotyöhön niin, että piiri järjestäisi tukitoimintaa nuorille. Työn edetessä sekä tietoperusta, että tehdyt teemahaastattelut ja benchmarking kuitenkin puhuivat sen puolesta, että uutta tukitoimintaa ei ole tarpeellista järjestää. Sen sijaan piirin olisi kehitettävä viestintää ja tehtävä yhteistyötä benchmarking-kohteen Turun Turvatalon kanssa.

Benchmarking toi ilmi opinnäytetyön kehittämistyön kannalta tärkeitä asioita, kuten sen, ettei saman alueen toimintaa ole syytä kopioida, etenkin kun teemahaastatteluissa kävi ilmi, ettei nykyinenkään benchmarking-kohteen toiminta tavoita täysin sen kohderyhmää. Tutkijan näkökulmasta itse benchmarking haastattelu oli myös hedelmällinen ja ajatuksia herättelevä, joka vaikutti omalta osaltaan työn etenemiseen ja motivaatioon työn kirjoittamista kohtaan.

Opinnäytetyön kehittämistyön tuloksena kävi ilmi, että tilaajaorganisaation nuorisotyötä on lähdettävä kehittämään viestintä edellä, jotta se vastaisi mahdollisimman hyvin nuorten kokemaan tarpeeseen. Sekä laaja tietoperusta että itse menetelmien käyttö ja analysointi vahvistavat kaikki tätä kehittämisideaa.

Opinnäytetyön menetelmällisestä kehittämistyöstä onnistuneen tekee se, että aihetta on lähestytty kohderyhmän tarpeiden kautta. Opinnäytetyölle asetettuja ennako oletuksia on myös uskallettu kyseenalaistaa prosessin aikana ja kerättyä aineistoa on tarkkailtu analysointi vaiheessa uudessa valossa. Tämä on rohkeaa siinä mielessä, että tilaaja saa mahdollisesti eri lopputuloksen ja kehitysidean, mitä oli alun perin toivonut tai uskaltanut odottaa. Lisäksi opinnäytetyössä tulee ilmi aiheen tärkeys kirjoittajalle, eli minulle, jonka uskon välittyvän myös lukijalle.

Tilaaaja, Punaisen Ristin Varsinais-Suomen piiri ja sen osastot pystyvät hyödyntämään analyysi luvussa esitettyjä kehittämisideoita nuorisotyönsä kehittämisessä. Ideat eivät ole valmiita sellaisenaan, vaan ne vaativat jatkokehittämistä ja ideoiden muuntamista käytännön nuorisotyöhön. Tämän vuoksi tulen esittämään opinnäytetyön kehitysideoineen tilaajaorganisaatiolle myös suullisesti, jolloin voin avata ajatuksiani tekstin takana ja vastata mahdollisiin työstä herääviin kysymyksiin. Sen lisäksi, että piiri saa opinnäytetyöstäni sen kaipaaman tiedon, tuli benchmarking-haastattelussa ilmi, että myös benchmarking-kohde, Turvatalo on kaivannut opinnäytetyön tarjoamia tietoja kehittääkseen toimintaansa (Etholen-Rättö 2022). Tämä jo yksin todistaa sen, että opinnäytetyö pystyy tarjoamaan kehittämisideoita myös muille alan toimijoille.

Salli Saaren teoksessa *Kuin salama kirkkaalta taivaalta – Kriisit ja niistä selviytyminen* (2003) käy ilmi, että kriisityö on tehokkaimmillaan yhteisöllistä työtä. Saaren mukaan akuutti kriisityö on tehokkainta silloin, kun sen toteuttamisessa on otettu huomioon ilmiön yhteisöllisyys. Traumaattinen tapahtuma koskee lähes aina laajasti monia yhteisöjäkin, jolloin yhteisöllinen kriisityö on sekä tehokasta, että tuottavinta. (Saari 2003, 304.) Vaikka kriisityö sellaisenaan nähdään usein psykologien ja terapeuttien osaamisalueena, on mielestäni meillä yhteisöpedagogeillakin syytä tuoda osaamisemme osaksi kriisitukea. Etenkin, kun puhumme alaluvussa 5.4 mainitsemastani ennaltaehkäisevästä kriisituesta tai koko yhteisöä koskevista kriiseistä, joiden käsitteilyssä Saaren määrittelemä yhteisöllinen kriisiapu voisi toimia avainasemassa.

Opinnäytetyön kenttänä toimii järjestö ja sen kohderyhmää ovat nuoret. Opinnäytetyö toimii nuorten äänenä kriisien keskellä ja pyrkii kehittämään nuoriin kohdistuvaa kriisityötä saavutettavammaksi. Työ tarjoaa niin yhteisöpedagogeille kuin muillekin nuoriso- ja järjestöalan osajille tuoretta tietoa nuorten tuen tarpeesta, joka on maailman kriisitilanteen kannalta tärkeää, jopa välttämätöntä.

Opinnäytetyö esiteltiin 2.11.2022 tilaajaorganisaatiolle Suomen Punaisen Ristin Varsinais-Suomen piirille. Paikalla oli 18 piirin työntekijää. Työ sai positiivista palautetta muun muassa aiheen ajankohtaisuuden ja tärkeyden vuoksi. Työ antoi piirin työntekijöille aihetta kriittiseen pohdiskeluun erityisesti viestintään liittyen ja sitä tullaan varmasti käyttämään piirin ja osastojen nuorisotyön kehittämiseen. Piirin työntekijät painottivat sitä, kuinka vahvasti nuorten ääni on tuotu opinnäytetyössä kuuluviin, sekä arvostivat jämäkkää otetta, jolla olen saattanut opinnäytetyöni maaliin.

LÄHTEET

- Allianssi ry 2022. Turvallisemman tilan periaatteet ja vihapuheesta vapaan keskustelun säännöt. Viitattu 22.8.2022. <https://nuorisoala.fi/palvelut/tyokaluja-nuorisoalalle/turvallisemman-tilan-periaatteet-ja-vihapuheesta-vapaan-keskustelun-saannot/>
- Anna & Kristrum & Mari 2022. Historiaa – Punaista vai Valkoista? Jyväskylän yliopisto. Viitattu 30.8.2022. http://users.jyu.fi/~peppi/kesakurssi/index_files/Page325.htm
- Day, Laura 2006. Welcome to your crisis. How to use the power of crisis to create the life you want. Boston: Little Brown & Company
- Haapala, Valpuri & Parma, Fanni 2022. Me kysyimme, nuoret vastasivat: Kolmoiskriisi ravistelee mieliä perustavanlaatuisesti – ”Tuleeko koskaan enää olemaan aikaa, kun ei olisi jotain huolta?” Artikkel. Viitattu 8.9.2022. <https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/me-kysyimme-nuoret-vastasivat-kolmoiskriisi-ravistelee-mielia-perustavanlaatuisesti-tuleeko-koskaan-ena-olemaan-aikaa-kun-ei-olisi-jotain-huolta/8378638#gs.bnd0wt>
- Haapamäki, Jukka 2022. Korkeakoulujen aloittajien ikäjakauma. Viitattu 22.8.2022. <https://tilastoneuvos.vipunen.fi/2018/10/15/korkeakoulujen-aloittajien-ikajakauma/>
- Haapaniemi, Noora 2021. Korkeakouluopiskelijat ovat jaksamisen äärirajoilla: Korona tappaa paljon enemmän kuin tiedämme – se tappaa naurun, se tappaa hymyn”. Artikkel. Viitattu 21.9.2022. <https://yle.fi/uutiset/3-12030192>
- Haasjoki, Elina & Ollikainen, Teemu 2010. Mikä sun mieltä painaa? Kriisit nuoruudessa ja mielenterveyden tukeminen koulussa. Helsinki: SMS-Tuontanto Oy.
- Hakulinen, Juulia 2022. Emilia on 25-vuotias yliopisto-opiskelija, jolla on alkoholiongelma – ”Kukaan ei halua olla porukan ainoa, joka ei ota shottia”. Artikkel. Viitattu 5.10.2022. <https://yle.fi/uutiset/3-12280766>
- Hara, Jyrki & Luotonen, Anniina 2022. Valikoima ruokakauppojen hyllyillä voi syksyllä supistua ja hinnat nousevat yhä – ministeri Kurvinen: ”En pidä viidenneksen nousua mahdollisena”. Viitattu 10.11.2022. <https://yle.fi/uutiset/3-12536697>
- Hedrenius, Sara & Johansson, Sara 2016. Kriisituki - Ensiapua onnettomuuksien, katastrofien ja järkyttävien tapahtumien käsittelyyn. Helsinki: Tietosanoma.
- Heikkilä, Lauri 2021. ”Koittaka jaksaa” ei riitä – opiskelijoiden koronainfo tuotti pettymyksen, keskustaopiskelijoiden Leskelä sanoo. Artikkel. Viitattu 21.9.2022. <https://www.suomenmaa.fi/uutiset/koittakaa-jaksaa-ei-riita-opiskelijoiden-koronainfo-tuotti-pettymyksen-keskustaopiskelijoiden-leskela-sanoo/>
- Henriksson, Markus & Laukkala, Tanja 2010. Traumaattisten tilanteiden jälkeinen psykososiaalinen tuki moniammatillista yhteistyötä. Artikkel. Viitattu 12.9.2022. <https://www.duodecimlehti.fi/duo99182>
- Hiilamo, Elli-Alina 2022. Sota synnyttää ruokamarkkinoille tyhjiön, jota on vaikea täyttää – edessä on tutkijan mukaan shokki, joka jakaa maailman voittajiin ja häviäjiin. Artikkel. Viitattu 26.9.2022. <https://yle.fi/uutiset/3-12349084>

- Hirsjärvi, Sirkka & Hurme, Helena 2015. Tutkimushaastattelu. Teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Helsinki: Gaudeamus Helsinki University Press Oy Yliopistokustannus, HYY yhtiö.
- Hyvärinen, Matti & Nikander, Pirjo & Ruusuvaara, Johanna (toim.) 2017. Tutkimushaastattelun käsikirja. Tampere: Kustannusosakeyhtiö Vastapaino. E-kirja.
- Iivonen, Esa 2022. Koronakriisin jälkihoidossa on panostettava lasten ja nuorten hyvinvointiin. Blogikirjoitus. Viitattu 8.9.2022. <https://www.mll.fi/blogi/koronakriisin-jalkihoidossa-on-panostettava-lasten-ja-nuorten-hyvinvointiin/>
- Jalonen, Elina 2022. Suullinen tiedonanto 7.9.2022.
- Jamko 2022. Kuinka tulla toimeen opiskelijabudjetilla? Viitattu 10.11.2022. <https://www.jamko.fi/kuinka-tulla-toimeen-opiskelijabudjetilla/>
- Jyväskylän yliopisto 2021. Avoimen yliopiston Koppa. Menetelmäpolku. Viitattu 9.9.2022. <https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku>
- Kankaansivu, Kirsi 2007. Taskutieto. Punainen Risti. Kuopio: UNIpress.
- Kekäle, Pinja & Rantanen, Eerika & Rämä, Anni 2021. Opiskelen, siis juon? Artikkel. Viitattu 5.10.2022. <https://blogit.lab.fi/labfocus/opiskelen-siis-juon/>
- Kiilakoski, Tomi (toim.) 2021. Kestävää tekoa. Nuorisobarometri 2022. Turku: Hansaprint.
- Kostet, Juhani 2010. Tunnettu auttamisesta. Suomen Punainen Risti. Varsinais-Suomen piiri. 75 vuotta. Turku: KopioNiini.
- Kumpula, Jonna 2022. Iskeekö Suomeen ruokapula Venäjän hyökkäyksen ja hintojen nousun takia? Näin asiantuntijat arvioivat tilannetta. Artikkel. Viitattu 26.9.2022. <https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/iskeeko-suomeen-ruokapula-venajan-hyokkayksen-ja-hintojen-nousun-takia-nain-asiantuntijat-arvioivat-tilannetta/8378772#gs.dndwxu>
- Lehtinen, Ilkka 2022. Miltä näyttää ruoan hintakehitys 2022? Artikkel. Viitattu 26.9.2022. <https://www.kuluttajaliitto.fi/blog/2022/05/18/milta-nayttaa-ruoan-hintakehitys-2022/>
- Leppänen, Juha & Lähdemäki, Jenna & Mokka, Roope & Neuvonen, Aleks & Orjasniemi, Mari & Ritola, Maria 2013. Piilotettu osaaminen. Helsinki: Helsinki Demos.
- Leskelä, Eveliina 2021. Twitter -päivitys 2.3.2021.
- Markkanen, Kirsi 2021. Ilmastokriisi pakottaa nuoret supersankareiksi. Blogi. Viitattu 26.9.2022. <https://www.lskl.fi/blog/ilmastokriisi-pakottaa-nuoret-supersankareiksi/>
- Mayo Clinic 2022. Post-traumatic stress disorder (PTSD). Artikkel. Viitattu 30.8.2022. <https://www.mayoclinic.org/diseases-conditions/post-traumatic-stress-disorder/symptoms-causes/syc-20355967>
- Mielen päällä 2022. Tukipalvelut. Viitattu 13.9.2022. <https://sites.utu.fi/mielenpaalla/tukipalvelut/>
- Mieli ry 2022a. Verkkosivu. Viitattu 13.9.2022. <https://mieli.fi/>
- Mieli ry 2022b. Keskusteluapua netissä. Viitattu 13.9.2022. <https://mieli.fi/tukea-ja-apua/chat-taa-tai-kirjoita/>

- Niemonen, Reeta 2021. Pääsevätkö korkeakouluun jatkossa nuoret, naiset vai maisterien lapset? Lue tästä historiallisen haku-uudistuksen ensimmäisistä vaikutuksista. Viitattu 10.11.2022. <https://yle.fi/uutiset/3-11793935>
- Nuorisolaki 1285/2016. Annettu Helsingissä 21.12.2016.
- Nuorten Turvatalo 2022. Esite. Turku: Punainen Risti: Nuorten Turvatalo.
- Nurmi, Jari-Erik & Ahonen, Timo & Lyytinen, Heikki & Lyytinen, Paula & Pulkkinen, Lea & Ruoppila, Isto 2014. Ihmisen psykologinen kehitys. Jyväskylä: PS-kustannus. E-kirja.
- Nyyti ry 2022. Opiskelijoille. Toimeentulo. Viitattu 10.11.2022. <https://www.nyyti.fi/opiskelijoille/opi-elamantaitoa/opiskelu/toimeentulo/>
- Oberlo 2022. Benchmarking. What is benchmarking? Artikkel. Viitattu 6.9.2022. <https://www.oberlo.com/ecommerce-wiki/benchmarking>
- Ojasalo, Katri & Moilanen, Teemu & Ritalahti, Jarmo 2014. Kehittämistyön menetelmät - Uudenlaista osaamista liiketoimintaan. Helsinki: Sanoma Pro Oy.
- Opetushallitus 2022a. Kriiseihin varautuminen. Verkkosivu. Viitattu 12.9.2022. <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/kriiseihin-varautuminen>
- Opetushallitus 2022b. Psykososiaalisen tuen järjestäminen. Verkkosivu. Viitattu 12.9.2022. <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/psykososiaalisen-tuen-jarjestaminen>
- Parviala, Antti & Viita, Kasper 2022. Näin hurjaa tahtia ruoan hinta ei ole noussut juuri koskaan – tarkasta Ylen ruokakoneesta, kuinka paljon sinun ostoksesi kallistuvat. Artikkel. Viitattu 26.9.2022. <https://yle.fi/uutiset/3-12470205>
- Peltonen, Mari 2021. Nuorten aikuisten ilmastoahdistuksella on Suomessa voimakkain yhteys mielenterveyteen. Artikkel. Viitattu 26.9.2022. <https://www.helsinki.fi/fi/uutiset/koulutus-ja-oppiminen/suomessa-nuorten-aikuisten-ilmastoahdistuksella-voimakkain-yhteys-mielenterveyteen>
- Pihkala, Panu 2021. Nuorten ilmastotunteet ja heidän näkemyksensä hallitusten ilmastotoimista. Artikkel. Viitattu 26.9.2022. <https://www.ymparistoahdistus.fi/artikkelit/nuorten-ilmastotunteet-ja-heidan-nakemyksensa-hallitusten-ilmastotoiminnasta/>
- Piispa, Mikko & Myllyniemi, Sami 2019. Nuoret ja ilmastonmuutos – Tiedot, huoli ja toiminta Nuorisobarometrien valossa. Artikkel. Viitattu 26.9.2022. https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/137610/YP1901_Piispa%26Myllyniemi.pdf?sequence=2&isAllowed=y
- Punainen Risti 2022a. RedNet. Piirit ja Osastot. Viitattu 5.9.2022. <https://rednet.punainenristi.fi/piirit>
- Punainen Risti 2022b. Paikallisosastot. Viitattu 17.10.2022. <https://rednet.punainenristi.fi/node/62686/>
- Punainen Risti 2022c. Punaisen Ristin periaatteet. Viitattu 5.9.2022. <https://www.punainenristi.fi/tyomme/periaatteet/>
- Punainen Risti 2022d. Vapaaehtoisena autat. Viitattu 5.9.2022. <https://www.punainenristi.fi/vapaaehtoiseksi/>

- Punainen Risti 2022e. Nuorten turvatalot ovat auki vuorokauden ympäri. Viitattu 6.9.2022. <https://www.punainenristi.fi/tyomme/nuortenturvatalot/yhteystiedot/>
- Punainen Risti 2022f. Nuorten turvatalot. Viitattu 6.9.2022. <https://www.punainenristi.fi/tyomme/nuortenturvatalot/>
- Punainen Risti 2022g. Mitä ystävöiminta on? Viitattu 8.9.2022. https://www.punainenristi.fi/vapaaehtoiseksi/ystavatoiminta/?gclid=EAIAIQobChMI3P3MzeqE-gIV-mtwYCh2NrAdaEAAYASABEgJv5PD_BwE
- Rosén, Gunnar 2002. Sata sodan ja rauhan vuotta. Suomen Punainen Risti 1877–1977. Hämeenlinna: Karisto Oy:n kirjapaino.
- Saari, Salli 2003. Kuin salama kirkkaalta taivaalta – Kriisit ja niistä selviytyminen. Keuruu: Otavan kirjapaino Oy.
- Saari, Salli & Kantanen, Irja & Kämäräinen, Leena & Parviainen, Kaisa & Valoaho, Sari & Yli-Pirilä, Pia (toim.) 2009. Hädän hetkellä -psykkisen ensiavun opas. Helsinki: Kustannus Oy Duodemic.
- Saarto, Kai 2022. Suullinen tiedonanto 7.9.2022.
- Sedrani, Sanni & Suhonen, Oona 2022. Suomen Punaisen Ristin Ystävöiminnan kehittämistarpeet - Karttoitus Varsinais-Suomen Piirissä. Sosiaalialan koulutusohjelma. Opinnäytetyö. Viitattu 11.8.2022. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/750333/Sedrani_Suhonen.pdf?sequence=2&isAllowed=y
- Sekaisin247 2022. Sekaisin-chat. Info. Viitattu 13.9.2022. <https://sekasin247.fi/>
- Skhole 2022. Traumaattisen psykkisen kriisin kulku. Luentomateriaali. Viitattu 25.8.2022. <https://app.skhole.fi/fi-FI/courses/akuutin-traumaattisen-kriisin-perusteet/lessons/traumaattisen-psykkisen-kriisin-kulku>
- Taskinen, Hannakaisa 2022. Ukrainan ota herättää monissa ahdistusta, etenkin nuoret jo valmiiksi kuormittuneita – THL neuvoo pitämään kiinni arjen rutiineista. Artikkel. Viitattu 8.9.2022. <https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/ukrainan-sota-herattaa-monessa-ahdistusta-etenkin-nuoret-jo-valmiiksi-kuormittuneita-thl-neuvoo-pitamaan-kiinni-arjen-rutiineista/8380564#gs.bne148>
- Terveyskirjasto 2022. Lääketieteen sanasto. Somaattinen. Viitattu 26.8.2022. <https://www.terveyskirjasto.fi/ltt03190/somaattinen>
- Turja, Tuomo 2022. Yksinäisyysbarometri 2022. Tutkimusraportti. Suomen Punainen Risti.
- Turku AMK 2022. Turun AMK:n tukipalvelut opiskelijoille. Verkkosivu. Viitattu 13.9.2022. <https://www.turkuamk.fi/fi/artikkelit/2713/turun-amkn-tukipalvelut-opiskelijoille/>
- Turun Yliopisto 2022. Opiskelijan palvelut ja hyvinvointi. Verkkosivu. Viitattu 13.9.2022. <https://www.utu.fi/fi/opiskelijaksi/opiskelijan%20palvelut%20ja%20hyvinvointi>
- Ulkoministeriö 2022. Ruoka ja ilmastonmuutos – Ilmastonmuutos uhkaa ruoantuotantoa. Verkkosivu. Viitattu 26.9.2022. <https://maailma2030.fi/ilmastonmuutos/ruoka/>

Vuori, Sanna & Kärki, Ulla 2020. Näkökulma: Ilmastokriisi vaikuttaa nuoriin syvästi- ja meidän tulee kuulla heitä. Artikkel. Viitattu 26.9.2022. <https://wwf.fi/uutiset/2020/12/nakokulma-ilmastokriisi-vaikuttaa-nuoriin-syvasti-ja-meidan-tulee-kuulla-heita/>

Yle 2022. Levottomuudet. Viitattu 17.10.2022. <https://yle.fi/uutiset/18-35447>

Yläkangas, Tommi 2022. Opiskelijoiden jaksaminen on hätätilassa – Opiskelijoiden mielenterveyspäivän kampanjalla huomio mielenterveyskriisiin. Viitattu 10.11.2022. <https://www.epressi.com/tiedotteet/koulutus/opiskelijoiden-jaksaminen-on-hatatilassa-opiskelijoiden-mielenterveyspaivan-kampanjalla-huomio-mielenterveyskriisiin.html>

YTHS 2022a. Opiskeluterveydenhuollon palvelut. Verkkosivu. Viitattu 13.9.2022. <https://www.yths.fi/palvelut/opiskeluterveydenhuollon-palvelut/>

YTHS 2022b. Vastaanottopalvelut. Verkkosivu. Viitattu 13.9.2022. <https://www.yths.fi/palvelut/vastaanottopalvelut/>

TEEMAHAASTATTELUT

Haastattelijana Marjukka Lehtonen.

Haastateltava 1. 21-vuotta. Turku, 22.6.2022.

Haastateltava 2. 23-vuotta. Turku, 26.6.2022.

Haastateltava 3. 25-vuotta. Turku, 8.8.2022.

Haastateltava 4. 21-vuotta. Turku, 12.8.2022.

Haastateltava 5. 20-vuotta. Turku, 12.8.2022.

Haastateltava 6. 20-vuotta. Turku, 12.8.2022.

Haastateltava 7. 23-vuotta. Turku, 18.8.2022.

Haastateltava 8. 20-vuotta. Turku, 18.8.2022.

Haastateltava 9. 24-vuotta. Turku, 24.8.2022.

Haastateltava 10. 23-vuotta. Turku, 24.8.2022.

Haastateltava 11. 25-vuotta. Turku, 24.8.2022.

Haastateltava 12. 23-vuotta. Turku, 24.8.2022.

BENCHMARKING-TEEMAHAASTATTELUT

Haastattelijana Marjukka Lehtonen.

Etholen-Rättö, Susanne 2022. Nuorten Turvatalo Turku. Koordinaattori. Ryhmähaastattelu. Turku, 24.8.2022.

Suvi 2022. Nuorten Turvatalo Turku. Harjoittelija. Ryhmähaastattelu. Turku, 24.8.2022.

LIITTEET

Liite 1. Kysymykset Sedranin ja Suhosen kanssa pidettyyn palaveriin 12.5.2022.

1. Millä nauhoititte teemahaastattelut?
2. Saitteko haastatteluista niin paljon irti kuin mitä toivoitte?
3. Eikö litteroituja materiaaleja ollut tarpeellista laittaa mukaan itse työhön?
4. Oliko kaavioiden lisääminen työhön pakollista?
5. Haitteko tutkimuslupaa?
6. Kuinka iso työ haastattelujen tekemisessä oli?
7. Mihin kannattaa kiinnittää erityistä huomiota tai varata paljon aikaa?

Liite 2. Benchmarking-ryhmähaastattelukysymykset 24.8.2022.

1. Kuvaile Turvatalon toimintaa lyhyesti.
2. Kuinka paljon henkilökuntaa Turvatalolla on?
3. Miten Turvatalon palvelut ovat auki?
4. Kuinka paljon ja minkä ikäisiä nuoria Turvatalolla käy?
5. Millaisissa tilanteissa nuoret hakeutuvat Turvatalolle?
6. Miten nopeasti Turvatalo pystyy tarjoamaan nuorelle apua?
7. Kuinka kauan yksi asiakas voi saada apua Turvatalolta (pystyykö Turvatalo vastaamaan pidempiaikaisen tuen tarpeeseen?)
8. Hakeutuuko kriisejä kohdanneita nuoria Turvatalolle?
9. Miten Turvatalo ja sen toiminta voivat auttaa nuoria kriisitilanteissa?
10. Millaista tukea koette nuorten tarvitseman kriisitilanteissa?
11. Ovatko viime vuosien tapahtumat lisänneet Turvatalon ”asiakasmääriä”? (Esimerkiksi. Covid -19 ja sen aiheuttamat sulut sekä Ukrainan sota.)
12. Koetteko, että nuorten tuen ja turvan tarve on kasvanut viime vuosien aikana. Jos kyllä, niin miksi?